

Estadística Econòmica

**Evolució de
les principals
macromagnituds
de l'economia
catalana 1986-1991**

Generalitat de Catalunya
**Institut d'Estadística de
Catalunya**

© Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya
1a. edició: Barcelona, desembre 1992
Tiratge: 700 exemplars
Impressió: Institut d'Estadística de Catalunya
ISBN: 84--393-2282-8
Dipòsit legal: B-43.537-1992

Presentació

El seguiment de l'evolució de l'economia ultrapassa, cada vegada més, l'àmbit dels especialistes per esdevenir un tema d'interès i debat col·lectiu. Això fa que la demanda d'aquesta informació sigui tan intensa com generalitzada. És per aquesta raó que en el marc del desplegament de la Llei del Pla Estadístic 1992-95, que considera una extensa sèrie d'objectius en el camp de l'estadística econòmica, l'Institut d'Estadística de Catalunya ha volgut prioritzar aquesta informació, incorporant-la al primer any d'execució del Pla.

D'entre totes les dades estadístiques que poden contribuir des de diferents òptiques a facilitar aquest seguiment, possiblement hom coincidiria que l'evolució de les macromagnituds i, particularment, la del valor afegit i de la renda familiar, i les dades relatives al mercat de treball, als preus i al comerç amb l'estranger, són claus per tenir una aproximació sintètica però prou articulada de la marxa d'una economia.

L'estadística que ara presentem, que és el primer número d'una sèrie de caràcter anual, posa l'èmfasi en la disposició de dades de síntesis econòmica. Aquest objectiu ha portat a l'Institut a estimar fins l'any 91 dues macromagnituds bàsiques de la nostra economia: el valor afegit brut a preus de mercat i la renda bruta disponible de les famílies. Sens dubte, aquestes són les macromagnituds més rellevants d'una economia. Pel que fa al valor afegit brut a preus de mercat, el sistema europeu de comptes econòmics la identifica com la variable que millor sintetitza el resultat final de l'activitat productiva d'una economia regional. Per la seva banda, la renda bruta disponible de les famílies està considerada com el millor indicador sintètic del nivell de vida o de benestar de la població.

L'Institut d'Estadística de Catalunya presenta l'evolució del valor afegit brut a preus de mercat per sectors, tant en preus corrents com en la seva variació en termes constants. L'avaluació d'aquesta magnitud a preus constants ha fet necessària l'estimació dels deflactors sectorials corresponents. D'aquesta manera es pot conèixer el creixement de l'economia catalana en termes nominals i també reals. La renda bruta disponible de les famílies ha estat aproximada mitjançant l'estimació dels seus principals components. D'aquesta manera no només s'aproxima la renda en tant que saldo del compte de renda de les famílies, sinó que també es dona informació dels principals recursos i aplicacions: remuneració d'assalariats, rendes empresarials i de capital, prestacions socials, cotitzacions socials i impostos i altres components.

Per acabar sembla obligat fer una referència a certs aspectes que encara no tenim coberts per donar una informació completa de l'economia catalana. Es tracta bàsicament de dades de formació bruta de capital i de les relacions comercials de Catalunya amb la resta de l'Estat. L'Institut està treballant en els dos àmbits i properament podrem tenir també informació sistemàtica sobre aquests significatius conceptes.

Jordi Oliveras i Prats
Director de l'Institut d'Estadística de Catalunya

Presentació	3
Índex	5
1. Informació de síntesi	
1.1 Principals macromagnituds de l'economia catalana. Valors absoluts.	9
1.2 Principals macromagnituds de l'economia catalana. Taxes de variació.	10
2. Macromagnituds: valor afegit brut	
2.1.1 Valor afegit brut a preus de mercat. Per sectors. Valors a preus corrents.	13
2.1.2 Valor afegit brut a preus de mercat. Per sectors. Estructura percentual.	13
2.1.3 Valor afegit brut a preus de mercat. Per sectors. Taxes de variació a preus constants.	13
2.2.1 Valor afegit brut a preus de mercat. Per components i sectors. Valors a preus corrents.	14
2.2.2 Valor afegit brut a preus de mercat. Per components i sectors. Estructura percentual.	15
2.3.1 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per sectors. Valors a preus corrents.	16
2.3.2 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per sectors. Índex total Catalunya=100.	16
2.3.3 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per sectors. Taxes de variació a preus constants.	16
3. Macromagnituds: renda bruta disponible i consum de les famílies	
3.1.1 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Valors a preus corrents.	19
3.1.2 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Índex base 1986=100.	19
3.1.3 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Taxes de variació a preus constants.	19
3.2.1 Renda bruta disponible de les famílies. Per principals components. Valors a preus corrents.	20
3.2.2 Renda bruta disponible de les famílies. Per principals components. Estructura percentual.	20
3.3.1 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita. Valors a preus corrents.	21
3.3.2 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita. Índex base 1986=100.	21
3.3.3 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita. Taxes de variació a preus constants.	21
4. Mercat de treball	
4.1.1 La població en relació a l'activitat. Valors absoluts.	25
4.1.2 La població en relació a l'activitat. Taxes significatives.	25
4.1.3 La població en relació a l'activitat. Taxes de variació.	25
4.2.1 Població ocupada. Per sectors. Valors absoluts.	26
4.2.2 Població ocupada. Per sectors. Estructura percentual.	26
4.2.3 Població ocupada. Per sectors. Taxes de variació.	26
4.3.1 Població assalariada. Per sectors. Valors absoluts.	27
4.3.2 Població assalariada. Per sectors. Taxes de salarització.	27
4.3.3 Població assalariada. Per sectors. Taxes de variació.	27
4.4.1 Població assalariada. Per tipus de contracte. Valors absoluts.	28
4.4.2 Població assalariada. Per tipus de contracte. Estructura percentual.	28
4.4.3 Població assalariada. Per tipus de contracte. Taxes de variació.	28

5. Preus i salaris	
5.1.1 Índex de preus al consum. General i per grups. Taxes de variació de la mitjana anual.	31
5.1.2 Deflactor del valor afegit brut a preus de mercat. Per sectors. Índex base 1986=100.	31
5.1.3 Deflactor del comerç amb l'estranger. Índex base 1988=100.	31
5.2.1 Salaris per ocupat. Per sectors. Valors absoluts.	32
5.2.2 Salaris pactats en convenis col·lectius. Per sectors. Taxes de variació.	32
6. Comerç amb l'estranger	
6.1.1 Comerç amb l'estranger. Per grups de destinació. Valors a preus corrents.	35
6.1.2 Comerç amb l'estranger. Per grups de destinació. Estructura percentual.	35
6.2.1 Comerç amb l'estranger. Per àrees geogràfiques. Valors a preus corrents.	36
6.2.2 Comerç amb l'estranger. Per àrees geogràfiques. Estructura percentual.	36
7. Macromagnituds de l'economia espanyola	
7.1 Principals macromagnituds de l'economia espanyola. Valors absoluts.	39
7.2 Principals macromagnituds de l'economia espanyola. Taxes de variació.	40
7.3 Valor afegit brut a preus de mercat. Espanya. Per sectors. Estructura percentual.	41
7.4 Valor afegit brut a preus de mercat. Espanya. Per sectors. Taxes de variació a preus constants.	41
7.5 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Espanya. Per sectors. Índex total Espanya=100.	41
7.6 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Espanya. Valors a preus corrents.	42
7.7 Població ocupada. Espanya. Per sectors. Estructura percentual.	42
7.8 Índex de preus al consum. Espanya. General i per grups. Taxes de variació de la mitjana anual.	42
7.9 Salaris per ocupat. Espanya. Per sectors. Valors absoluts.	43
7.10 Comerç exterior. Espanya. Per grups de destinació. Valors a preus corrents.	43
8. Macromagnituds de l'economia de la Comunitat Europea	
8.1 Principals macromagnituds de l'economia de la Comunitat Europea. Valors absoluts.	47
8.2 Principals macromagnituds de l'economia de la Comunitat Europea. Taxes de variació.	48
9. Gràfics comparatius de l'economia de Catalunya, Espanya i Comunitat Europea	
9.1 Valor afegit brut a preus de mercat. Taxes de variació a preus constants.	51
9.2 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Taxes de variació a preus constants.	51
9.3 Renda bruta disponible de les famílies per càpita.	52
9.4 Consum de les famílies per càpita.	52
9.5 Població ocupada. Taxes de variació.	53
9.6 Població desocupada. Taxa d'atur.	53
9.7 Índex de preus al consum. Taxes de variació de la mitjana anual.	54
9.8 Deflactor del valor afegit brut a preus de mercat.	54
9.9 Exportacions. Taxes de variació a preus corrents.	55
9.10 Importacions. Taxes de variació a preus corrents.	55
Annexos:	
Annex 1: definició de conceptes i fonts	59
Annex 2: notes metodològiques	67

1. Informació de síntesi

1.1 Principals macromagnituds de l'economia catalana. Valors absoluts. (*)

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Valor afegit brut pm (1)	5 535,5	6 176,1	6 968,0	7 825,3	8 683,4	9 499,8
Remuneració d'assalariats (1)	2 700,3	3 069,7	3 409,5	3 878,5	4 353,2	4 840,4
Valor afegit brut pm per ocupat (2)	3 070,4	3 239,1	3 539,5	3 705,7	3 961,2	4 273,5
Renda bruta disponible de les famílies (1)	3 904,9	4 364,8	4 881,2	5 428,1	6 117,2	6 755,2
Consum privat regional (1)	3 604,4	4 053,5	4 446,4	5 011,9	5 634,6	6 239,4
Renda bruta disponible per càpita (2)	652,8	727,6	811,5	899,7	1 011,1	1 113,1
Consum privat per càpita (2)	602,6	675,7	739,2	830,7	931,4	1 028,1
Població de dret (3)	5 981,6	5 998,6	6 015,4	6 033,2	6 050,0	6 068,7
Població activa (3)	2 295,2	2 405,8	2 432,6	2 463,4	2 510,5	2 533,0
Població ocupada (3)	1 802,9	1 906,7	1 968,6	2 111,7	2 192,1	2 223,0
Població assalariada (3)	1 396,1	1 460,6	1 515,4	1 655,6	1 741,5	1 747,1
Població desocupada (3)	492,4	499,0	464,0	351,7	318,4	310,1
Índex de preus al consum (4)	130,8	138,6	145,0	155,1	167,1	177,9
Deflactor del valor afegit brut pm (5)	100,0	105,5	111,4	119,0	127,0	135,8
Exportacions (1)	828,0	953,6	1 097,7	1 208,7	1 336,7	1 460,4
Importacions (1)	1 448,7	1 731,8	2 119,9	2 518,8	2 701,3	2 931,7

Unitats:

(1) Milers de milions de PTA.

(2) Milers de PTA.

(3) Milers de persones.

(4) Mitjana anual. Índex 1983=100.

(5) Índex 1986=100.

Fonts:

Valor afegit brut pm, remuneració d'assalariats, consum privat regional:

1986–1989. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1990–1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Renda bruta disponible de les famílies:

1986–1988. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1989–1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Població de dret: Institut d'Estadística de Catalunya.

Població activa, ocupada, assalariada, desocupada: Enquesta de població activa. INE.

Índex de preus al consum: INE.

Comerç amb l'estranger: Departament de Duanes.

(*) El caràcter de les estimacions (definitiu, provisional, etc.) es troba ressenyat a les taules específiques corresponents.

1.2 Principals macromagnituds de l'economia catalana. Taxes de variació. (*)

Tant per cent

	1987	1988	1989	1990	1991
Valor afegit brut pm (1)	5,8	6,9	5,1	4,0	2,4
Valor afegit brut cf (1)	:	5,0	5,7	4,4	2,7
Valor afegit brut pm per ocupat (1)	0,0	3,5	-2,0	0,1	0,9
Renda bruta disponible per càpita (1)	5,2	6,6	3,6	4,4	3,4
Consum privat per càpita (1)	5,9	4,5	5,0	4,1	3,7
Valor afegit brut pm (2a)	18,3	18,6	18,6	18,5	18,5
Valor afegit brut pm per ocupat (2b)	108,9	111,0	108,1	106,1	104,9
Renda bruta disponible per càpita (2b)	113,1	114,0	114,2	114,1	115,7
Valor afegit brut pm (3a)	1,5	1,6	1,6	1,6	:
Valor afegit brut pm per ocupat (3b)	101,7	103,2	99,4	98,2	:
Renda bruta disponible per càpita (3c)	81,2	83,0	84,4	85,0	:
Taxa d'activitat (4)	52,2	52,2	52,4	52,7	52,5
Taxa d'atur (5)	20,7	19,1	14,3	12,7	12,2
Població ocupada	5,8	3,2	7,3	3,8	1,4
Població assalariada	4,6	3,8	9,2	5,2	0,3
Índex de preus al consum	5,9	4,6	7,0	7,7	6,5
Deflactor del valor afegit brut pm	5,5	5,6	6,9	6,7	6,9
Exportacions (1)	11,9	11,8	6,9	12,0	12,3
Importacions (1)	21,2	18,3	18,1	10,4	12,0
Taxa de cobertura (6)	55,1	51,8	48,0	49,5	49,8

(1) Taxes de variació a preus constants.

(2a) Participació Catalunya/Espanya.

(2b) Índex Espanya=100.

(3a) Participació Catalunya/Comunitat Europea.

(3b) Índex Comunitat Europea=100.

(3c) Índex CE-8=100. Vegeu notes de la taula 8.1.

(4) Població activa / (població >= 16 anys).

(5) Població desocupada / població activa.

(6) Exportacions / importacions.

Fonts:

Valor afegit brut pm, consum privat per càpita, renda bruta disponible de les famílies: Institut d'Estadística de Catalunya.

Valor afegit brut cf: Direcció General de Programació Econòmica. Dept. d'Economia i Finances.

Població de dret: Institut d'Estadística de Catalunya.

Població ocupada, taxa d'activitat i taxa d'atur: Enquesta de població activa. INE.

Índex de preus al consum: INE.

Deflactor del valor afegit brut pm: Institut d'Estadística de Catalunya.

Comerç amb l'estranger: Institut d'Estadística de Catalunya.

(*) El caràcter de les estimacions (definitiu, provisional, etc.) es troba ressenyat a les taules específiques corresponents.

Les participacions i els índexs han estat calculats amb les variables corresponents valorades a preus corrents.

Per a les comparacions amb la CE s'ha utilitzat la paritat de poder de compra (PPC).

2. Macromagnituds: valor afegit brut

2.1.1 Valor afegit brut a preus de mercat. Per sectors.

Valors a preus corrents.

Milions de PTA

	1986	1987	1988 (P)	1989 (A)	1990 (1E)	1991 (1E)
Agricultura	126 202	142 206	136 769	172 926	161 007	154 301
Indústria	2 168 247	2 376 456	2 577 583	2 814 834	3 000 680	3 093 676
Construcció	345 845	393 433	554 442	622 202	730 601	827 704
Serveis	2 895 217	3 264 029	3 699 236	4 215 308	4 791 108	5 424 140
Total	5 535 511	6 176 124	6 968 030	7 825 270	8 683 396	9 499 821

2.1.2 Valor afegit brut a preus de mercat. Per sectors.

Estructura percentual.

Tant per cent

	1986	1987	1988 (P)	1989 (A)	1990 (1E)	1991 (1E)
Agricultura	2,3	2,3	2,0	2,2	1,9	1,6
Indústria	39,2	38,5	37,0	36,0	34,6	32,6
Construcció	6,2	6,4	8,0	8,0	8,4	8,7
Serveis	52,3	52,8	53,1	53,9	55,2	57,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2.1.3 Valor afegit brut a preus de mercat. Per sectors.

Taxes de variació a preus constants. (*)

Tant per cent

	1987	1988 (P)	1989 (A)	1990 (1E)	1991 (1E)
Agricultura	25,6	-3,8	8,2	-3,6	-4,3
Indústria	5,6	4,5	4,3	2,8	0,0
Construcció	9,2	30,2	1,2	7,2	5,0
Serveis	4,7	6,3	6,2	4,7	4,0
Total	5,8	6,9	5,1	4,0	2,4

Fonts: 1986-1989. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1990-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació. Vegeu notes metodològiques.

(*) La informació a preus constants s'ha calculat a partir dels deflactors presentats a la taula 5.1.2.

2.2.1 Valor afegit brut a preus de mercat. Per components i sectors.

Valors a preus corrents. (*)

Milions de PTA

	1986	1987	1988 (P)	1989 (A)	1990 (1E)	1991 (1E)
Remuneració d'assalariats	29 847	30 595	27 516	27 941	25 783	28 093
Excedent brut d'explotació	101 982	114 988	118 784	155 643	135 224	126 208
Impostos nets de subvencions	-5 627	-3 377	-9 531	-10 658		
Total agricultura	126 202	142 206	136 769	172 926	161 007	154 301
Remuneració d'assalariats	1 064 543	1 183 225	1 291 935	1 446 319	1 571 302	1 672 145
Excedent brut d'explotació	1 010 375	1 122 060	1 214 390	1 273 244	1 429 378	1 421 532
Impostos nets de subvencions	93 329	71 171	71 258	95 271		
Total indústria	2 168 247	2 376 456	2 577 583	2 814 834	3 000 680	3 093 676
Remuneració d'assalariats	169 696	225 416	277 246	349 132	397 122	492 265
Excedent brut d'explotació	167 475	160 859	266 641	263 835	333 479	335 439
Impostos nets de subvencions	8 674	7 158	10 555	9 235		
Total construcció	345 845	393 433	554 442	622 202	730 601	827 704
Remuneració d'assalariats	1 436 176	1 630 437	1 812 840	2 055 098	2 358 989	2 647 952
Excedent brut d'explotació	1 393 221	1 610 897	1 869 966	2 133 737	2 432 120	2 776 187
Impostos nets de subvencions	65 820	22 695	16 430	26 473		
Total serveis	2 895 217	3 264 029	3 699 236	4 215 308	4 791 108	5 424 140
Remuneració d'assalariats	2 700 262	3 069 673	3 409 537	3 878 490	4 353 195	4 840 455
Excedent brut d'explotació	2 673 053	3 008 804	3 469 781	3 826 459	4 330 201	4 659 366
Impostos nets de subvencions	162 196	97 647	88 712	120 321		
Total Catalunya	5 535 511	6 176 124	6 968 030	7 825 270	8 683 396	9 499 821

Fonts: 1986-1989. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1990-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació. Vegeu notes metodològiques.

(*) L'excedent brut d'explotació, pels anys 1990 i 1991, inclou els impostos lligats a la producció nets de subvencions.

2.2.2 Valor afegit brut a preus de mercat. Per components i sectors. Estructura percentual. (*)

Tant per cent

	1986	1987	1988 (P)	1989 (A)	1990 (1E)	1991 (1E)
Remuneració d'assalariats	23,7	21,5	20,1	16,2	16,0	18,2
Excedent brut d'explotació	80,8	80,9	86,9	90,0	84,0	81,8
Impostos nets de subvencions	-4,5	-2,4	-7,0	-6,2		
Total agricultura	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Remuneració d'assalariats	49,1	49,8	50,1	51,4	52,4	54,1
Excedent brut d'explotació	46,6	47,2	47,1	45,2	47,6	45,9
Impostos nets de subvencions	4,3	3,0	2,8	3,4		
Total indústria	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Remuneració d'assalariats	49,1	57,3	50,0	56,1	54,4	59,5
Excedent brut d'explotació	48,4	40,9	48,1	42,4	45,6	40,5
Impostos nets de subvencions	2,5	1,8	1,9	1,5		
Total construcció	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Remuneració d'assalariats	49,6	50,0	49,0	48,8	49,2	48,8
Excedent brut d'explotació	48,1	49,4	50,6	50,6	50,8	51,2
Impostos nets de subvencions	2,3	0,7	0,4	0,6		
Total serveis	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Remuneració d'assalariats	48,8	49,7	48,9	49,6	50,1	51,0
Excedent brut d'explotació	48,3	48,7	49,8	48,9	49,9	49,0
Impostos nets de subvencions	2,9	1,6	1,3	1,5		
Total Catalunya	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Fonts: 1986–1989. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1990–1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació. Vegeu notes metodològiques.

(*) L'excedent brut d'explotació, pels anys 1990 i 1991, inclou els impostos lligats a la producció nets de subvencions.

2.3.1 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per sectors.

Valors a preus corrents.

Milers de PTA

	1986	1987	1988 (P)	1989 (A)	1990 (1E)	1991 (1E)
Agricultura	1 160,6	1 417,5	1 468,6	1 818,0	1 946,0	1 895,7
Indústria	3 274,1	3 435,9	3 656,6	3 739,0	3 873,8	4 177,4
Construcció	2 904,3	2 760,9	3 497,0	3 498,5	3 833,7	4 024,6
Serveis	3 177,1	3 358,3	3 655,2	3 882,0	4 187,3	4 537,8
Total	3 070,4	3 239,1	3 539,5	3 705,7	3 961,2	4 273,5

2.3.2 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per sectors.

Índex total Catalunya=100.

	1986	1987	1988 (P)	1989 (A)	1990 (1E)	1991 (1E)
Agricultura	37,8	43,8	41,5	49,1	49,1	44,4
Indústria	106,6	106,1	103,3	100,9	97,8	97,8
Construcció	94,6	85,2	98,8	94,4	96,8	94,2
Serveis	103,5	103,7	103,3	104,8	105,7	106,2
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2.3.3 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per sectors.

Taxes de variació a preus constants. (*)

Tant per cent

	1987	1988 (P)	1989 (A)	1990 (1E)	1991 (1E)
Agricultura	36,1	3,6	5,9	10,8	-2,7
Indústria	1,1	2,6	-2,4	-0,1	4,6
Construcció	-8,7	17,0	-9,8	0,0	-2,7
Serveis	-1,8	2,0	-1,1	-0,7	-0,5
Total	0,0	3,5	-2,0	0,1	0,9

Fonts: 1986-1989. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1990-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Ocupació: Enquesta de població activa. INE.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació. Vegeu notes metodològiques.

(*) La informació a preus constants s'ha calculat a partir dels deflactors presentats a la taula 5.1.2.

3. Macromagnituds: renda bruta disponible i consum de les famílies

3.1.1 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Valors a preus corrents.

Milions de PTA

	1986	1987	1988 (P)	1989 (1E)	1990 (1E)	1991 (1E)
Renda bruta disponible de les famílies	3 904 873	4 364 849	4 881 209	5 428 130	6 117 161	6 755 206
Consum privat regional	3 604 413	4 053 536	4 446 382	5 011 908	5 634 649	6 239 354
consum alimentari	936 533	1 002 376	1 049 772	1 141 517	1 238 452	1 302 369
consum no alimentari	2 667 880	3 051 160	3 396 610	3 870 391	4 396 197	4 936 985
Taxa mitjana de consum (%)	92,3	92,9	91,1	92,3	92,1	92,4

3.1.2 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Índex base 1986=100.

	1986	1987	1988 (P)	1989 (1E)	1990 (1E)	1991 (1E)
Renda bruta disponible de les famílies	100,0	111,8	125,0	139,0	156,7	173,0
Consum privat regional	100,0	112,5	123,4	139,0	156,3	173,1
consum alimentari	100,0	107,0	112,1	121,9	132,2	139,1
consum no alimentari	100,0	114,4	127,3	145,1	164,8	185,1

3.1.3 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Taxes de variació a preus constants. (*)

Tant per cent

	1987	1988 (P)	1989 (1E)	1990 (1E)	1991 (1E)
Renda bruta disponible de les famílies	5,5	6,9	3,9	4,7	3,7
Consum privat regional	6,2	4,8	5,3	4,4	4,0
consum alimentari	1,6	0,7	1,1	1,5	1,1
consum no alimentari	7,4	5,8	7,4	5,5	4,0

Fonts: Renda bruta disponible de les famílies:

1986–1988. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1989–1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Consum:

1986–1989. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1990–1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(1E) Primera estimació. Vegeu notes metodològiques.

(*) La informació a preus constants s'ha calculat a partir de l'índex de preus al consum per a Catalunya. El consum alimentari i no alimentari s'ha deflactat amb els seus índexs específics.

3.2.1 Renda bruta disponible de les famílies. Per principals components.

Valors a preus corrents.

Milions de PTA

	1986	1987	1988 (P)	1989 (1E)	1990 (1E)	1991 (1E)
Remuneració d'assalariats	2 697 824	3 068 636	3 381 878	3 866 398	4 336 409	4 816 115
Rendes empresarials i de capital	1 801 718	2 035 617	2 422 794	2 649 724	2 954 659	3 125 206
Prestacions socials	760 054	908 958	1 005 530	1 120 184	1 299 143	1 538 719
jubilació	236 415	262 151	287 362	318 420	365 350	414 722
desocupació	145 604	146 619	153 890	172 230	208 983	273 302
altres prestacions socials	378 035	500 188	564 278	629 534	724 810	850 694
Principals recursos	5 259 596	6 013 211	6 810 202	7 363 306	8 590 211	9 480 039
Cotitzacions socials reals	-746 084	-840 577	-919 456	-1 074 683	-1 216 590	-1 366 082
Impostos i altres components	-608 639	-807 785	-1 009 537	-1 133 493	-1 256 460	-1 358 751
Resta de components	-1 354 723	-1 648 362	-1 928 993	-2 208 176	-2 473 050	-2 724 833
Renda bruta disponible familiar	3 904 873	4 364 849	4 881 209	5 428 130	6 117 161	6 755 206

3.2.2 Renda bruta disponible de les famílies. Per principals components.

Estructura percentual.

Tant per cent

	1986	1987	1988 (P)	1989 (1E)	1990 (1E)	1991 (1E)
Remuneració d'assalariats	51,3	51,0	49,7	50,6	50,5	50,8
Rendes empresarials i de capital	34,3	33,9	35,6	34,7	34,4	33,0
Prestacions socials	14,5	15,1	14,8	14,7	15,1	16,2
jubilació	4,5	4,4	4,2	4,2	4,3	4,4
desocupació	2,8	2,4	2,3	2,3	2,4	2,9
altres prestacions socials	7,2	8,3	8,3	8,2	8,4	9,0
Principals recursos	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Cotitzacions socials reals	55,1	51,0	47,7	48,7	49,2	50,1
Impostos i altres components	44,9	49,0	52,3	51,3	50,8	49,9
Resta de components	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Fonts: 1986-1988. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1989-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(1E) Primera estimació. Vegeu notes metodològiques.

3.3.1 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita.

Valors a preus corrents.

Milers de PTA

	1986	1987	1988 (P)	1989 (1E)	1990 (1E)	1991 (1E)
Renda bruta disponible per càpita	652,8	727,6	811,5	899,7	1 011,1	1 113,1
Consum privat per càpita	602,6	675,7	739,2	830,7	931,4	1 028,1
consum alimentari per càpita	156,6	167,1	174,5	189,2	204,7	214,6
consum no alimentari per càpita	446,0	508,6	564,7	641,5	726,6	813,5

3.3.2 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita.

Índex base 1986=100.

	1986	1987	1988 (P)	1989 (1E)	1990 (1E)	1991 (1E)
Renda bruta disponible per càpita	100,0	111,5	124,3	137,8	154,9	170,5
Consum privat per càpita	100,0	112,1	122,7	137,9	154,6	170,6
consum alimentari per càpita	100,0	106,7	111,5	120,8	130,7	137,1
consum no alimentari per càpita	100,0	114,0	126,6	143,8	162,9	182,4

3.3.3 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita.

Taxes de variació a preus constants. (*)

Tant per cent

	1987	1988 (1E)	1989 (1E)	1990 (1E)	1991 (1E)
Renda bruta disponible per càpita	5,2	6,6	3,6	4,4	3,4
Consum privat per càpita	5,9	4,5	5,0	4,1	3,7
consum alimentari per càpita	1,3	0,4	0,8	1,2	0,8
consum no alimentari per càpita	7,1	5,5	7,1	5,2	3,6

Fonts: Renda bruta disponible de les famílies:

1986–1988. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1989–1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Consum:

1986–1989. Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

1990–1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Població: Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(1E) Primera estimació. Vegeu notes metodològiques.

(*) La informació a preus constants s'ha calculat a partir de l'índex de preus al consum per a Catalunya. El consum alimentari i no alimentari s'ha deflactat amb els seus índexs específics.

4. Mercat de treball

4.1.1 La població en relació a l'activitat.

Valors absoluts.

Milers de persones

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Població de dret	5 981,6	5 998,6	6 015,4	6 033,2	6 050,0	6 068,7
Població activa	2 295,2	2 405,8	2 432,6	2 463,4	2 510,5	2 533,0
Població ocupada	1 802,9	1 906,7	1 968,6	2 111,7	2 192,1	2 223,0
Població assalariada	1 396,1	1 460,6	1 515,4	1 655,6	1 741,5	1 747,1
Població desocupada	492,4	499,0	464,0	351,7	318,4	310,1

4.1.2 La població en relació a l'activitat.

Taxes significatives.

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Taxa d'activitat (1)	50,4	52,2	52,2	52,4	52,7	52,5
Taxa d'ocupació (2)	39,6	41,4	42,3	44,9	46,0	46,1
Taxa de salarització (3)	77,4	76,6	77,0	78,4	79,4	78,6
Taxa d'atur (4)	21,5	20,7	19,1	14,3	12,7	12,2

4.1.3 La població en relació a l'activitat.

Taxes de variació.

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Població de dret	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Població activa	2,9	4,8	1,1	1,3	1,9	0,9
Població ocupada	4,5	5,8	3,2	7,3	3,8	1,4
Població assalariada	7,3	4,6	3,8	9,2	5,2	0,3
Població desocupada	-2,5	1,4	-7,0	-24,2	-9,5	-2,6

Fonts: Població de dret: Institut d'Estadística de Catalunya.

Altres variables: Enquesta població activa. INE.

(1) Població activa / (població >= 16 anys).

(2) Població ocupada / (població >= 16 anys).

(3) Població assalariada / població ocupada.

(4) Població desocupada / població activa.

4.2.1 Població ocupada. Per sectors.

Valors absoluts. (*)

Milers de persones

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Agricultura	108,7	100,3	93,1	95,1	82,7	81,4
Indústria	662,2	691,6	704,9	752,8	774,6	740,6
Construcció	119,1	142,5	158,5	177,8	190,6	205,7
Serveis	911,3	971,9	1 012,1	1 085,9	1 144,2	1 195,3
Total	1 802,9	1 906,7	1 968,6	2 111,7	2 192,1	2 223,0

4.2.2 Població ocupada. Per sectors.

Estructura percentual. (*)

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Agricultura	6,0	5,3	4,7	4,5	3,8	3,7
Indústria	36,7	36,3	35,8	35,7	35,3	33,3
Construcció	6,6	7,5	8,1	8,4	8,7	9,3
Serveis	50,5	51,0	51,4	51,4	52,2	53,8
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

4.2.3 Població ocupada. Per sectors.

Taxes de variació.

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Agricultura	-9,5	-7,7	-7,2	2,1	-13,0	-1,6
Indústria	3,3	4,4	1,9	6,8	2,9	-4,4
Construcció	4,4	19,7	11,3	12,2	7,2	7,9
Serveis	7,5	6,7	4,1	7,3	5,4	4,5
Total	4,5	5,8	3,2	7,3	3,8	1,4

Font: Enquesta de població activa. INE.

(*) El total de població ocupada de 1986 inclou els ocupats no classificats sectorialment. Per aquest motiu l'ocupació total no coincideix amb la suma de l'ocupació per sectors.

4.3.1 Població assalariada. Per sectors. Valors absoluts.

Milers de persones

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Agricultura	31,7	27,6	23,3	21,6	19,4	22,5
Indústria	608,6	631,0	640,0	687,5	702,5	671,0
Construcció	83,0	101,7	117,5	136,8	145,6	155,1
Serveis	672,8	700,3	734,6	809,7	874,0	898,5
Total	1 396,1	1 460,6	1 515,4	1 655,6	1 741,5	1 747,1

4.3.2 Població assalariada. Per sectors. Taxes de salarització. (*)

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Agricultura	29,1	27,5	25,0	22,7	23,5	27,6
Indústria	91,9	91,2	90,8	91,3	90,7	90,6
Construcció	69,7	71,4	74,1	76,9	76,4	75,4
Serveis	73,8	72,1	72,6	74,6	76,4	75,2
Total	77,4	76,6	77,0	78,4	79,4	78,6

4.3.3 Població assalariada. Per sectors. Taxes de variació.

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Agricultura	5,6	-13,0	-15,5	-7,3	-10,1	15,7
Indústria	3,7	3,7	1,4	7,4	2,2	-4,5
Construcció	15,3	22,5	15,6	16,4	6,4	6,6
Serveis	10,0	4,1	4,9	10,2	7,9	2,8
Total	7,3	4,6	3,8	9,2	5,2	0,3

Font: Enquesta de població activa. INE.

(*) Població assalariada / població ocupada.

4.4.1 Població assalariada. Per tipus de contracte. Valors absoluts. (*)

	<i>Milers de persones</i>				
	1987	1988	1989	1990	1991
Amb contracte indefinit	1 175,1	1 152,6	1 209,5	1 179,0	1 139,2
Amb contracte temporal	291,9	361,0	444,8	561,6	607,1
Total	1 468,8	1 515,4	1 655,6	1 741,5	1 747,1

4.4.2 Població assalariada. Per tipus de contracte. Estructura percentual. (*)

	<i>Tant per cent</i>				
	1987	1988	1989	1990	1991
Amb contracte indefinit	80,0	76,1	73,1	67,7	65,2
Amb contracte temporal	19,9	23,8	26,9	32,2	34,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

4.4.3 Població assalariada. Per tipus de contracte. Taxes de variació.

	<i>Tant per cent</i>			
	1988	1989	1990	1991
Amb contracte indefinit	-1,9	4,9	-2,5	-3,4
Amb contracte temporal	23,7	23,2	26,3	8,1
Total	3,2	9,2	5,2	0,3

Font: Institut d'Estadística de Catalunya. Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta de població activa.

(*) Les dades de 1987 són mitjanes dels tres últims trimestres de l'any.

El total de població assalariada inclou els no classificats. Per aquest motiu la població assalariada no coincideix amb l'agregació d'ambdós tipus de contractació.

5. Preus i salaris

5.1.1 Índex de preus al consum. General i per grups. Taxes de variació de la mitjana anual.

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Alimentació, begudes i tabac	11,1	5,3	4,0	7,5	6,9	4,0
Vestit i calçat	11,1	11,0	8,0	5,1	5,4	4,9
Habitatge	7,2	4,5	4,7	9,4	10,6	7,3
Parament de la llar	12,0	4,9	3,5	4,0	5,9	6,2
Medicina i salut	9,8	7,0	6,5	5,8	9,1	15,5
Transports i comunicacions	4,9	5,8	3,5	6,9	8,4	9,4
Cultura i ensenyament	8,0	4,4	4,9	4,3	5,8	6,4
Altres despeses	10,8	8,7	5,7	7,2	8,8	9,5
Índex general	9,4	5,9	4,6	7,0	7,7	6,5

Font: Índex de preus al consum. INE.

5.1.2 Deflactor del valor afegit brut a preus de mercat. Per sectors. Índex base 1986=100. (*)

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Agricultura	100	89,7	89,7	104,9	101,3	101,4
Indústria	100	103,8	107,7	112,9	117,0	120,7
Construcció	100	104,1	112,7	125,0	136,9	147,7
Serveis	100	107,7	114,9	123,3	133,9	145,8
Total	100	105,5	111,4	119,0	127,0	135,8

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

(*) Els deflactors d'agricultura per 1991 i d'indústria i serveis per 1990 i 1991 són provisionals.

5.1.3 Deflactor del comerç amb l'estranger. Índex base 1988=100.

	1986 (1E)	1987 (1E)	1988 (1E)	1989 (1E)	1990 (1E)	1991 (1E)
Exportacions	94,4	97,2	100	103,1	101,8	99,0
Importacions	98,0	96,6	100	100,6	97,7	94,7

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Departament de Duanes.

(1E) Primera estimació. Vegeu notes metodològiques.

5.2.1 Salaris per ocupat. Per sectors.

Valors absoluts.

Milers de PTA

	1989	1990	1991
Indústria	1 680,7	1 831,6	2 022,2
Construcció	1 399,4	1 452,8	1 632,9
Serveis	1 747,6	1 892,3	1 969,4
Total	1 678,3	1 813,3	1 965,6

Font: Enquesta de salaris. INE.

5.2.2 Salaris pactats en convenis col·lectius. Per sectors.

Taxes de variació.

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991 (P)
Agricultura	7,9	6,5	5,6	7,9	8,3	7,6
Indústria	8,5	6,3	5,2	6,9	8,0	7,2
Construcció	8,4	5,5	6,0	5,2	8,7	8,3
Serveis	8,3	6,4	6,0	6,9	8,0	7,8
Total	8,4	6,3	5,7	6,7	8,1	7,7

Font: Departament de Treball. Generalitat de Catalunya.

(P) Provisional.

6. Comerç amb l'estranger

6.1.1 Comerç amb l'estranger. Per grups de destinació.

Valors a preus corrents. (*)

Milions de PTA

	1988	1989	1990	1991
Exportacions				
Béns de consum	315 778	343 733	403 274	469 789
Béns intermedis	636 754	698 903	759 246	805 402
productes energètics	25 889	28 347	31 406	33 111
altres béns intermedis	610 865	670 556	727 840	772 291
Béns de capital	142 975	160 983	170 372	170 770
Total exportacions	1 097 726	1 208 729	1 336 682	1 460 439
Importacions				
Béns de consum	367 852	490 218	558 321	698 028
Béns intermedis	1 353 839	1 570 917	1 658 317	1 723 323
productes energètics	155 331	193 951	208 986	183 644
altres béns intermedis	1 198 508	1 376 966	1 449 331	1 539 679
Béns de capital	397 603	457 325	484 270	509 812
Total importacions	2 119 859	2 518 802	2 701 337	2 931 665

6.1.2 Comerç amb l'estranger. Per grups de destinació.

Estructura percentual. (*)

Tant per cent

	1988	1989	1990	1991
Exportacions				
Béns de consum	28,8	28,4	30,2	32,2
Béns intermedis	58,0	57,8	56,8	55,1
productes energètics	2,4	2,3	2,3	2,3
altres béns intermedis	55,6	55,5	54,5	52,9
Béns de capital	13,0	13,3	12,7	11,7
Total exportacions	100,0	100,0	100,0	100,0
Importacions				
Béns de consum	17,4	19,5	20,7	23,8
Béns intermedis	63,9	62,4	61,4	58,8
productes energètics	7,3	7,7	7,7	6,3
altres béns intermedis	56,5	54,7	53,7	52,5
Béns de capital	18,8	18,2	17,9	17,4
Total importacions	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: Comerç amb l'estranger. Institut d'Estadística de Catalunya.

(*) La diferència entre total importacions / exportacions i la suma dels grups de productes prové dels productes no classificats.

6.2.1 Comerç amb l'estranger. Per àrees geogràfiques.

Valors a preus corrents. (*)

Milions de PTA

	1988	1989	1990	1991
Exportacions				
Comunitat Europea	703 024	812 770	947 810	1 037 292
Resta d'Europa	93 147	105 746	112 488	126 286
Resta del món	295 255	282 403	269 317	293 813
Total exportacions	1 097 726	1 208 729	1 336 682	1 460 439
Importacions				
Comunitat Europea	1 258 788	1 523 359	1 698 325	1 837 061
Resta d'Europa	173 729	209 547	205 010	214 653
Resta del món	684 749	785 180	796 982	878 149
Total importacions	2 119 869	2 518 909	2 701 337	2 931 665

6.2.2 Comerç amb l'estranger. Per àrees geogràfiques.

Estructura percentual. (*)

Tant per cent

	1988	1989	1990	1991
Exportacions				
Comunitat Europea	64,0	67,2	70,9	71,0
Resta d'Europa	8,5	8,7	8,4	8,6
Resta del món	26,9	23,4	20,1	20,1
Total exportacions	100,0	100,0	100,0	100,0
Importacions				
Comunitat Europea	59,4	60,5	62,9	62,7
Resta d'Europa	8,2	8,3	7,6	7,3
Resta del món	32,3	31,2	29,5	30,0
Total importacions	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: Comerç amb l'estranger. Institut d'Estadística de Catalunya.

(*) La diferència entre total exportacions / importacions i la suma de la classificació per àrees geogràfiques prové dels productes no classificats territorialment.

7. Macromagnituds de l'economia espanyola

7.1 Principals macromagnituds de l'economia espanyola. Valors absoluts. (*)

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Valor afegit brut pm (1)	30 527,0	33 831,1	37 535,4	42 015,8	46 944,6	51 393,3
Remuneració d'assalariats (1)	14 589,2	16 307,1	18 155,1	20 378,2	22 884,7	25 134,3
Valor afegit brut pm per ocupat (2)	2 805,6	2 975,8	3 188,3	3 427,5	3 732,0	4 075,8
Renda bruta disponible familiar (1)	22 923,0	24 909,8	27 621,8	30 645,5	34 509,5	37 546,3
Consum privat nacional (1)	20 437,7	22 855,8	25 179,6	28 344,9	31 284,4	34 231,6
Renda bruta disponible per càpita (2)	593,8	643,4	711,7	788,0	885,8	962,1
Consum privat per càpita (2)	529,4	590,3	648,8	728,9	803,0	877,2
Població de dret (3)	38 604,5	38 716,4	38 809,0	38 888,3	38 959,2	39 024,9
Població activa (3)	13 813,8	14 306,6	14 620,6	14 819,1	15 019,9	15 073,1
Població ocupada (3)	10 880,8	11 368,9	11 772,7	12 258,3	12 578,8	12 609,4
Població assalariada (3)	7 653,9	7 973,0	8 351,5	8 879,4	9 273,4	9 372,8
Població desocupada (3)	2 933,0	2 937,7	2 847,9	2 560,8	2 441,2	2 463,7
Índex de preus al consum (4)	130,5	137,4	144,0	153,8	164,1	173,9
Deflactor del valor afegit brut pm (5)	100,0	105,2	111,2	119,0	128,1	137,1
Exportacions (1)	3 815,8	4 211,8	4 659,5	5 134,5	5 630,6	6 225,7
Importacions (1)	4 954,6	6 051,4	6 989,4	8 396,4	8 898,4	9 672,1

Unitats:

(1) Milers de milions de PTA.

(2) Milers de PTA.

(3) Milers de persones.

(4) Mitjana anual. Índex 1983=100.

(5) Índex 1986=100.

Fonts:

Valor afegit brut pm, consum privat nacional, renda bruta disponible de les famílies, població de dret: INE.

Població activa, ocupada, assalariada, desocupada: Enquesta de població activa. INE.

Índex de preus al consum: INE.

Comerç exterior: Departament de Duanes.

(*) El caràcter de les estimacions (definitiu, provisional, etc.) es troba ressenyat a les taules específiques corresponents.

7.2 Principals macromagnituds de l'economia espanyola.

Taxes de variació. (*)

Tant per cent

	1987	1988	1989	1990	1991
Valor afegit brut pm (1)	5,3	5,0	4,6	3,8	2,3
Valor afegit brut pm per ocupat (1)	0,7	1,5	0,5	1,1	2,1
Renda bruta disponible per càpita (1)	2,9	5,6	3,7	5,3	2,5
Consum privat per càpita (1)	5,9	4,9	5,2	3,3	3,1
Valor afegit brut pm (2a)	8,4	8,5	8,6	8,7	:
Valor afegit brut pm per ocupat (2b)	93,5	92,9	91,9	92,6	:
Renda bruta disponible per càpita (2c)	71,8	72,8	74,0	74,5	:
Taxa d'activitat (3)	48,8	49,1	49,1	49,4	49,1
Taxa d'atur (4)	20,5	19,5	17,3	16,3	16,3
Població ocupada	4,5	3,6	4,1	2,6	0,2
Població assalariada	4,2	4,7	6,3	4,4	1,1
Índex de preus al consum	5,3	4,8	6,8	6,7	6,0
Deflactor del valor afegit brut pm (5)	5,2	5,7	7,0	7,7	7,0
Exportacions (1)	6,5	5,2	6,9	11,5	12,2
Importacions (1)	26,3	14,9	15,9	10,5	12,0
Taxa de cobertura (6)	69,6	66,7	61,2	63,3	64,4

(1) Taxes de variació a preus constants.

(2a) Participació Espanya/Comunitat Europea

(2b) Índex Comunitat Europea=100.

(2c) Índex CE=8=100. Vegeu notes de la taula 8.2.

(3) Població activa / (població >= 16 anys).

(4) Població desocupada / població activa.

(5) Índex 1986=100.

(6) Exportacions/ importacions.

Fonts:

Valor afegit brut pm, consum privat nacional, renda bruta disponible de les famílies: INE.

Població ocupada, assalariada, taxa d'activitat, taxa d'atur: Enquesta de població activa. INE.

Índex de preus al consum: INE.

Deflactor del valor afegit brut pm: INE.

Comerç exterior: Departament de Duanes.

(*) El caràcter de les estimacions (definitiu, provisional, etc.) es troba ressenyat a les taules específiques corresponents.

Les participacions i els índexs han estat calculats amb les variables corresponents valorades a preus corrents.

Per a les comparacions amb la CE s'ha utilitzat la paritat de poder de compra (PPC).

7.3 Valor afegit brut a preus de mercat. Espanya. Per sectors. Estructura percentual.

Tant per cent

	1986	1987	1988 (P)	1989 (P)	1990 (A)	1991 (1E)
Agricultura	5,9	5,8	5,7	5,2	4,8	4,3
Indústria	30,9	30,3	29,4	28,7	27,0	26,0
Construcció	6,9	7,4	8,1	9,0	9,8	10,0
Serveis	56,3	56,5	56,9	57,2	58,4	59,8
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: Evolución de las principales magnitudes macroeconómicas. Primera estimación del año 1991. INE.

7.4 Valor afegit brut a preus de mercat. Espanya. Per sectors. Taxes de variació a preus constants.

Tant per cent

	1987	1988 (P)	1989 (P)	1990 (A)	1991 (1E)
Agricultura	11,6	3,6	-6,7	2,5	-2,3
Indústria	4,7	4,1	3,5	1,4	0,8
Construcció	8,3	10,5	13,8	10,3	3,7
Serveis	4,6	4,9	5,3	4,2	3,4
Total	5,3	5,0	4,6	3,8	2,3

Font: Evolución de las principales magnitudes macroeconómicas. Primera estimación del año 1991. INE.

7.5 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Espanya. Per sectors. Índex total Espanya=100.

	1986	1987	1988 (P)	1989 (P)	1990 (A)	1991 (1E)
Agricultura	36,8	38,4	39,6	39,6	40,8	39,9
Indústria	127,4	125,5	123,3	121,2	114,1	113,4
Construcció	90,2	90,3	93,2	97,4	100,8	99,0
Serveis	108,6	107,6	107,0	105,7	106,5	106,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: Evolución de las principales magnitudes macroeconómicas. Primera estimación del año 1991. INE.

Ocupació: Enquesta de població activa. INE.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

7.6 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Espanya. Valors a preus corrents.

Milers de milions de PTA

	1986	1987	1988 (P)	1989 (P)	1990 (A)	1991 (1E)
Renda bruta disponible de les famílies	22 923,0	24 909,8	27 621,8	30 645,5	34 509,5	37 546,3
Consum privat nacional	20 437,7	22 855,8	25 179,6	28 344,9	31 284,4	34 231,6
consum alimentari	5 300,2	5 663,3	5 917,0	6 448,3	:	:
consum no alimentari	15 137,5	17 192,5	19 262,6	21 896,6	:	:
Taxa mitjana de consum (%)	89,2	91,8	91,2	92,5	90,7	91,2

Fonts: Evolución de las principales magnitudes macroeconómicas. Primera estimación del año 1991. INE.

Contabilidad nacional de España. Base 1985. INE.

Contabilidad regional de España. Base 1985. INE.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

7.7 Població ocupada. Espanya. Per sectors. Estructura percentual.

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Agricultura	16,1	15,1	14,4	13,0	11,8	10,7
Indústria	24,2	24,1	23,8	23,6	23,7	22,9
Construcció	7,6	8,1	8,7	9,3	9,7	10,1
Serveis	51,8	52,5	53,1	54,1	54,8	56,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: Enquesta de població activa. INE.

7.8 Índex de preus al consum. Espanya. General i per grups. Taxes de variació de la mitjana anual.

Tant per cent

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Alimentació, begudes i tabac	10,6	5,0	3,7	7,6	6,5	3,5
Vestit i calçat	10,3	9,2	7,6	5,1	5,0	5,3
Habitatge	5,8	3,4	5,8	7,8	7,8	7,2
Parament de la llar	9,9	4,6	3,7	4,4	5,1	5,1
Medicina i salut	7,6	6,1	6,3	5,9	6,8	9,7
Transports i comunicacions	4,8	5,4	4,0	6,5	7,1	8,5
Cultura i ensenyament	8,2	4,5	4,9	4,2	5,3	6,2
Altres despeses	12,3	6,6	6,5	7,8	8,8	9,0
Índex general	8,8	5,3	4,8	6,8	6,7	6,0

Font: Índex de preus al consum. INE.

7.9 Salaris per ocupat. Espanya. Per sectors. Valors absoluts.

Milers de PTA

	1989	1990	1991
Indústria	1 610,4	1 747,2	1 887,6
Construcció	1 315,2	1 453,2	1 581,6
Serveis	1 672,8	1 815,6	1 936,8
Total	1 633,2	1 772,4	1 906,8

Font: Enquesta de salaris. INE.

7.10 Comerç amb l'estranger. Espanya. Per grups de destinació. Valors a preus corrents.

Milers de milions de PTA

	1986	1987	1988	1989	1990	1991(P)
Exportacions						
Béns de consum	1 479,8	1 640,6	1 732,3	1 878,2	2 154,2	2 487,6
Béns intermedis	1 911,0	2 099,5	2 350,3	2 550,1	2 684,6	2 922,0
productes energètics	195,4	221,1	171,8	195,5	239,2	248,0
altres béns intermedis	1 715,6	1 878,4	2 178,5	2 354,6	2 445,4	2 674
Béns de capital	428,4	471,9	564,8	691,3	756,4	816,1
Total exportacions	3 815,8	4 211,8	4 659,5	5 134,5	5 630,6	6 225,7
Importacions						
Béns de consum	736,5	1 085,8	1 420,3	1 756,9	1 952,3	2 341,9
Béns intermedis	3 446,0	3 833,9	4 091,1	4 881,9	5 080,6	5 344,2
productes energètics	929,0	970,6	780,9	977,6	1 038,9	1 033,7
altres béns intermedis	2 517,0	2 863,3	3 310,2	3 904,3	4 041,7	4 310,5
Béns de capital	772,0	1 131,7	1 472,1	1 751,3	1 865	1 986,1
Total importacions	4 954,6	6 051,3	6 989,4	8 396,4	8 898,4	9 672,2

Font: Boletín estadístico. Banco de España.

(P) Provisional.

8. Macromagnituds de l'economia de la Comunitat Europea

8.1 Principals macromagnituds econòmiques de la Comunitat Europea.

Valors absoluts.

	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Valor afegit brut pm (1)	3 449,7	3 622,4	3 927,3	4 250,9	4 576,2	:
Remuneració d'assalariats (1)	1 840,7	1 913,2	2 072,0	2 233,5	2 445,1	:
Valor afegit pm per ocupat (2)	27,7	28,8	30,6	32,6	34,3	:
Renda bruta disponible familiar (1)(8)	1 912,6	1 998,6	2 161,0	2 325,3	2 521,1	:
Consum privat nacional (1)	2 181,2	2 313,1	2 489,6	2 700,4	2 895,2	:
Renda disponible per càpita (2)(8)	8,0	8,3	8,9	9,6	10,3	:
Consum privat per càpita (2)	6,9	7,3	7,8	8,4	9,0	:
Població de dret (3)	315 696	317 383	318 391	319 739	321 653	:
Població activa (3)	139 440	141 057	142 718	143 583	145 868	:
Població ocupada (3)	124 421	125 913	128 403	130 445	133 607	:
Població assalariada (3)	100 676	101 453	103 730	105 666	108 687	:
Població desocupada (3)	15 018	15 144	14 315	13 138	12 261	:
Índex de preus al consum (4)	103,5	106,9	110,7	116,4	123,0	129,0
Deflactor del VAB (4)	103,3	105,6	110,1	116,0	121,4	:
Tipus de canvi PTA-ECU (5)	137,5	142,2	137,6	130,4	129,3	128,5
Tipus de canvi PTA-PPC (6)	107,6	111,2	112,6	114,5	117,7	:
Exportacions (Intra+Extra)(1)(7)	807,0	829,9	906,7	1 043,3	1 081,4	1 116,5
Importacions (Intra+Extra)(1)(7)	796,0	829,1	930,6	1 073,6	1 129,1	1 199,6
Exportacions (Extra) (1)(7)	341,9	339,3	362,9	413,0	419,8	423,5
Importacions (Extra) (1)(7)	334,6	340,1	387,9	446,7	462,7	494,0

Unitats:

(1) Milers de milions d'ECU.

(2) Milers d'ECU.

(3) Milers de persones.

(4) Índex 1985=100.

(5) Pessetes per ECU.

(6) Pessetes per paritat de poder de compra (PPC).

(7) Anys 1990 i 1991 inclouen Alemanya reunificada.

(8) CE-8=Alemanya+Holanda+Regne Unit+França+Dinamarca+Espanya+Portugal+Irlanda.

Font: Eurostat.

8.2 Principals macromagnituds econòmiques de la Comunitat Europea.

Taxes de variació.

Tant per cent

	1987	1988	1989	1990	1991
Valor afegit brut pm (1)	2,7	4,0	2,8	2,8	:
Valor afegit brut pm per ocupat (1)	-0,8	1,7	1,5	-0,2	:
Renda disponible per càpita (1) (2)	0,5	4,0	1,8	1,9	:
Consum privat per càpita (1)	2,1	3,6	2,7	0,9	:
Taxa d'activitat (3)	53,9	54,1	54,2	54,6	:
Taxa d'atur (4)	10,7	10,0	9,2	8,4	:
Població ocupada	1,2	2,0	1,6	2,4	:
Població assalariada	0,8	2,2	1,9	2,9	:
Índex de preus al consum	3,3	3,6	5,1	5,7	4,9
Deflactor del VAB pm	2,2	4,3	5,3	4,7	:
Tipus de canvi PTA-ECU (5)	-3,3	3,3	5,5	0,8	0,7
Tipus de canvi PTA-PPC (5)	-3,2	-1,3	-1,7	-2,7	:
Exportacions (Intra+Extra CE) (6)	2,8	9,3	15,1	3,7	3,2
Importacions (Intra+Extra CE) (6)	4,2	12,2	15,4	5,2	6,2
Exportacions (Extra CE) (6)	-0,8	6,9	13,8	1,6	0,9
Importacions (Extra CE) (6)	1,6	14,1	15,2	3,6	6,8
Taxa de cobertura (7)	99,8	93,6	92,5	90,7	85,7

(1) Taxes de variació a preus constants.

(2) CE-8=Alemanya+Holanda+Regne Unit+França+Dinamarca+Espanya+Portugal+Irlanda.

(3) Població activa / (població >= 14 anys).

(4) Població desocupada / població activa.

(5) Signe (-) indica depreciació de la PTA.

(6) Taxes de creixement a preus corrents. Anys 1990 i 1991 inclouen Alemanya reunificada.

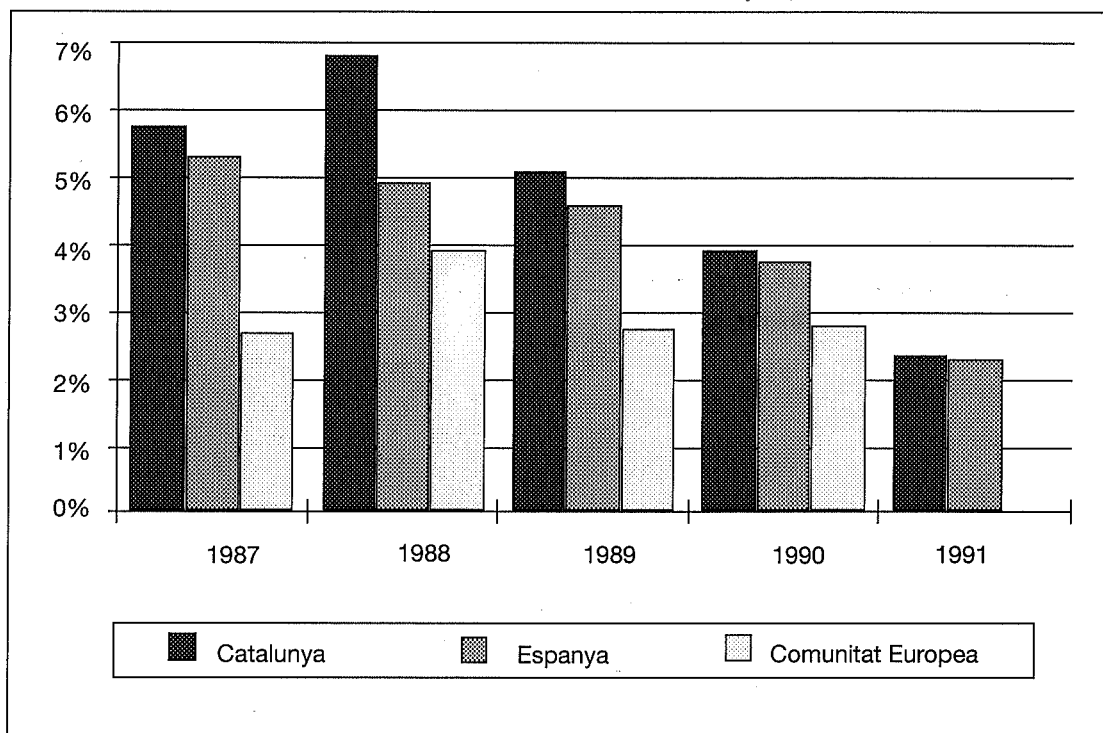
(7) Exportacions (Extra CE) / importacions (Extra CE).

Font: Eurostat.

9. Gràfics comparatius de l'economia de Catalunya, Espanya i Comunitat europea

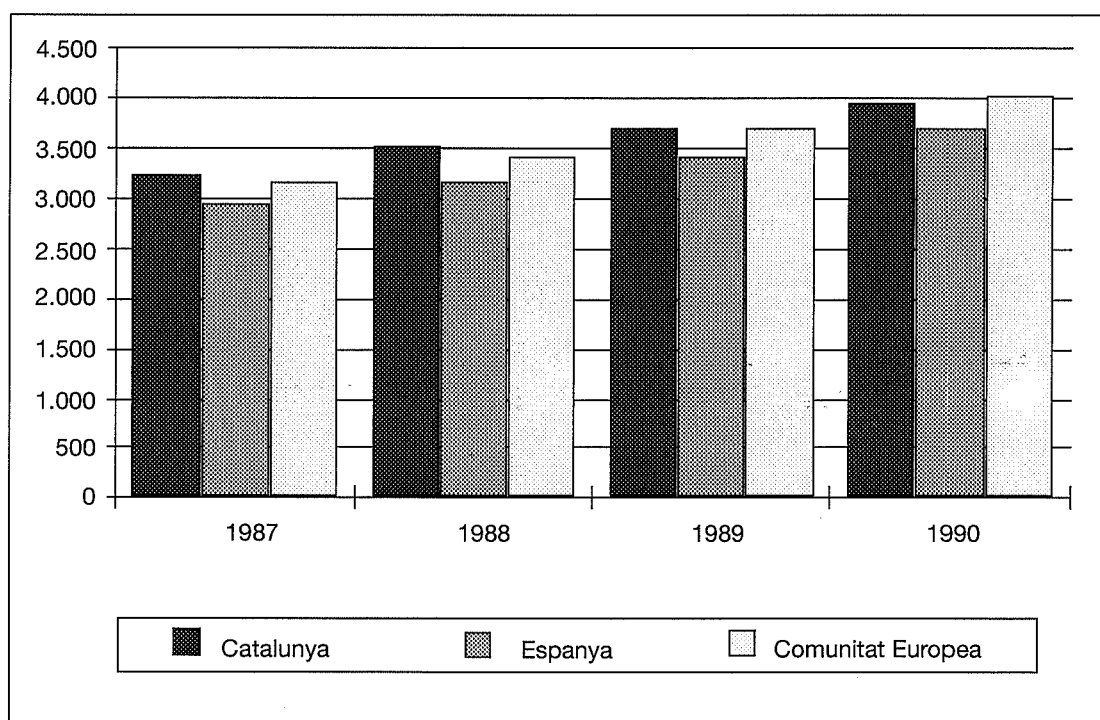
9.1 Valor afegit brut a preus de mercat. Taxes de variació a preus constants.

Tant per cent

9.2 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Segons paritat de poder de compra.

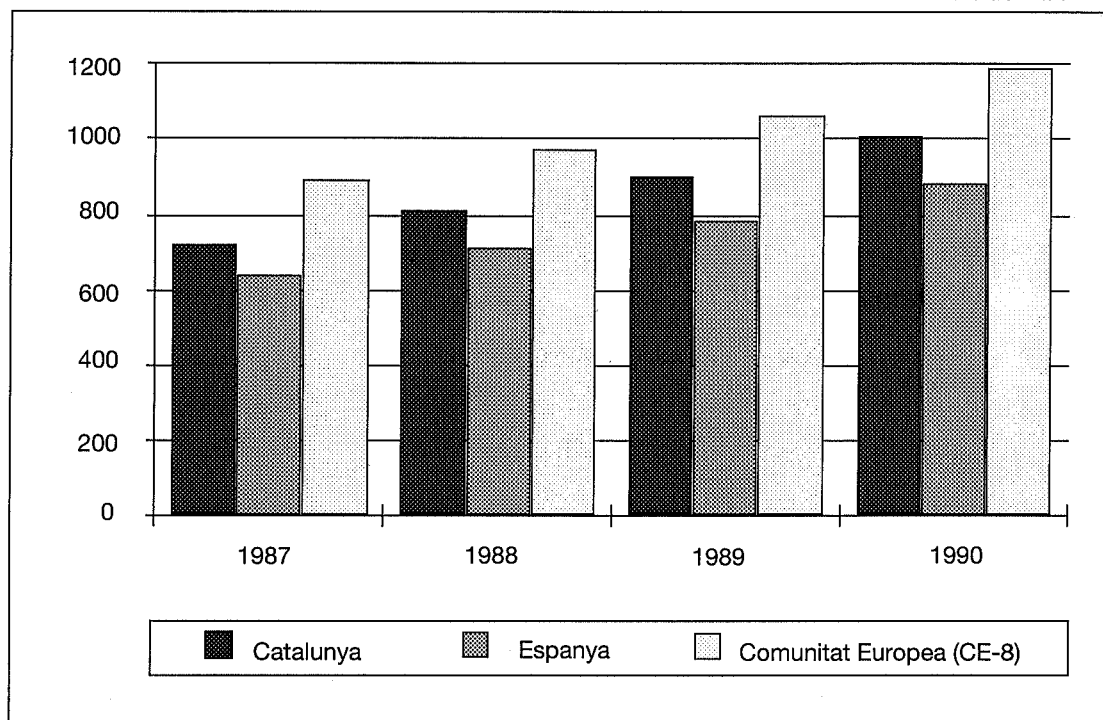
Milers de PTA

9.3 Renda bruta disponible de les famílies per càpita.

Segons paritat de poder de compra.

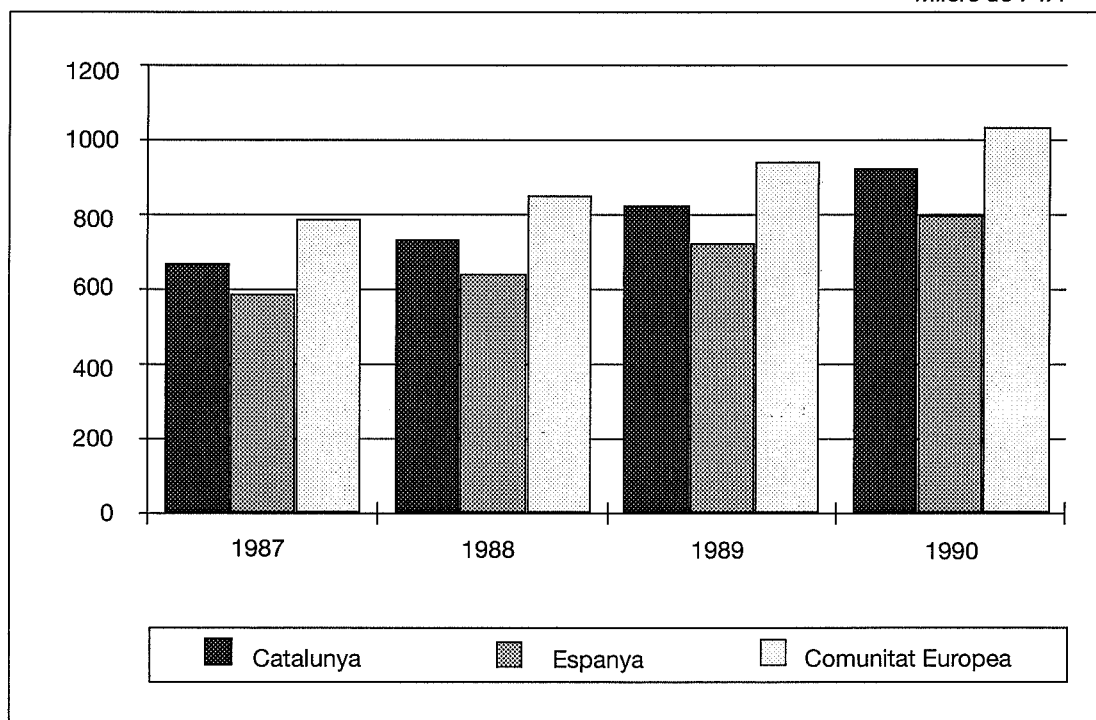
Milers de PTA

9.4 Consum de les famílies per càpita.

Segons paritat de poder de compra.

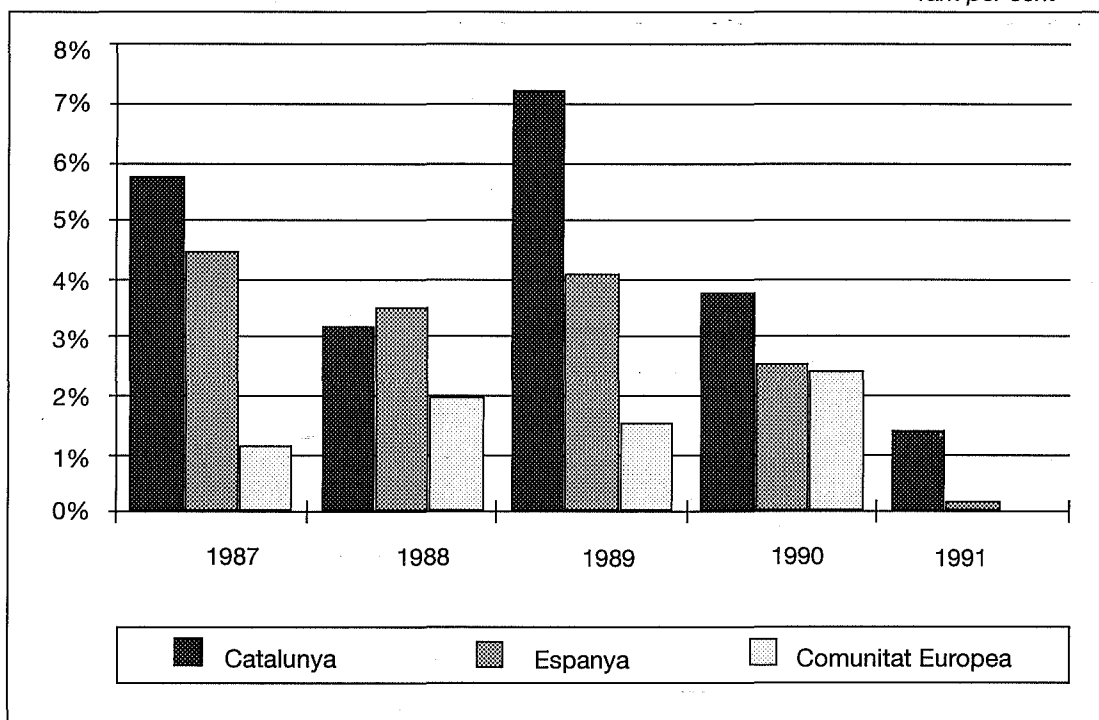
Milers de PTA

9.5

Població ocupada. Taxes de variació.

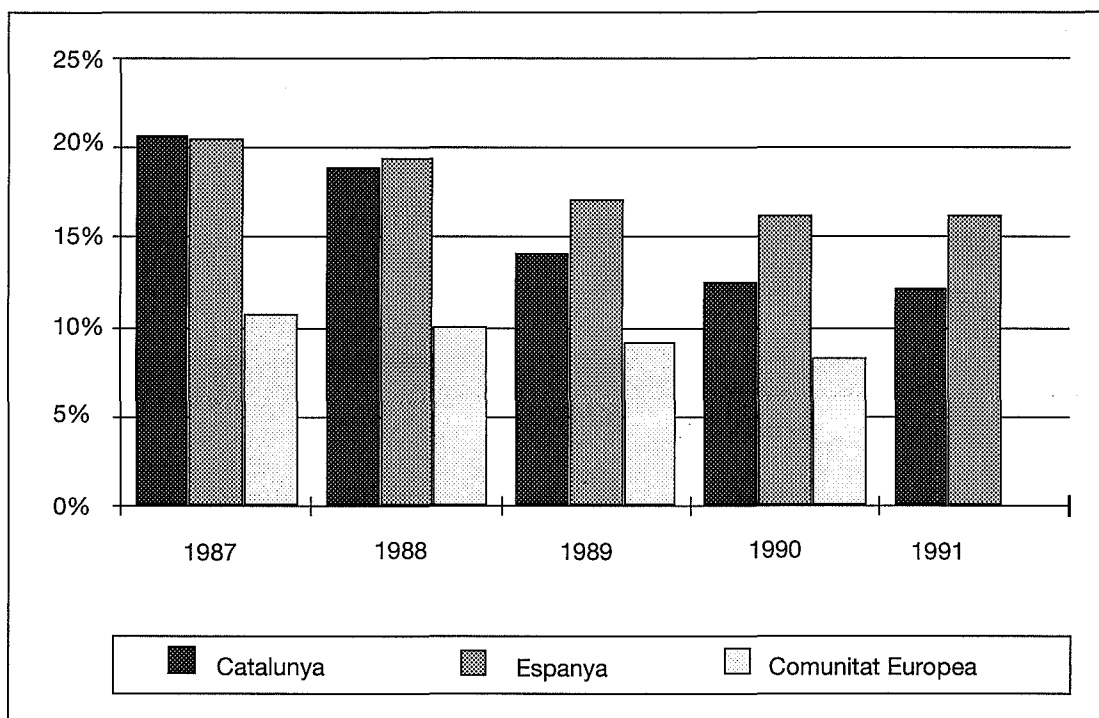
Tant per cent

9.6

Població desocupada. Taxa d'atur.

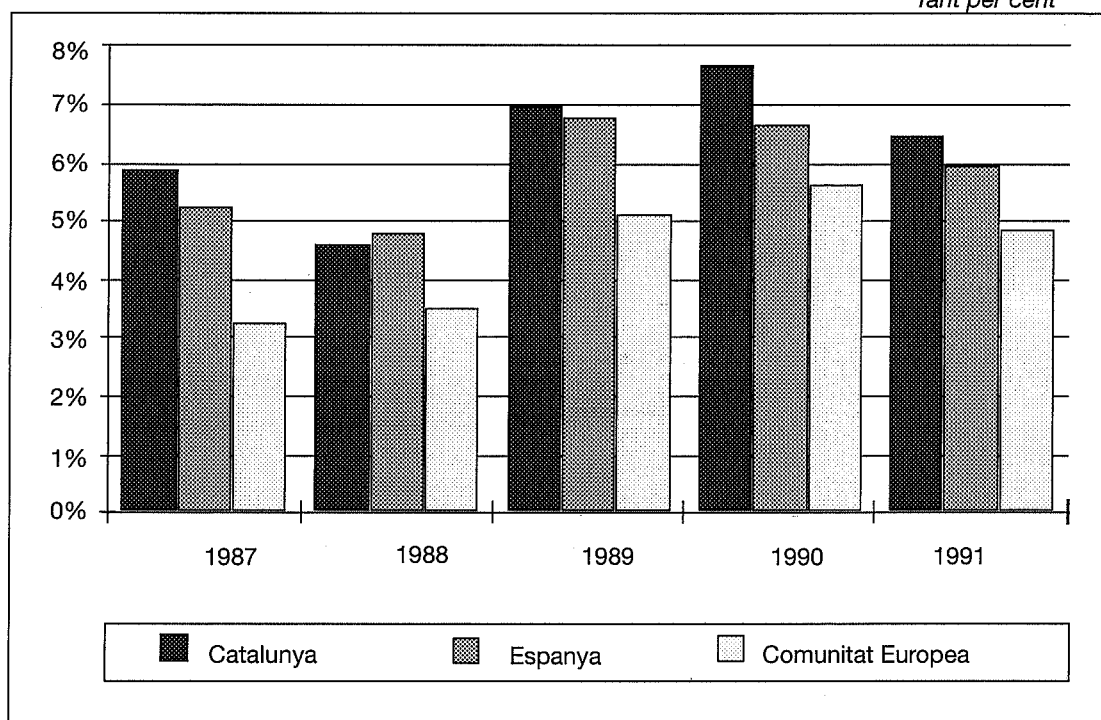
Tant per cent

9.7

Índex de preus al consum.
Taxes de variació de la mitjana anual.

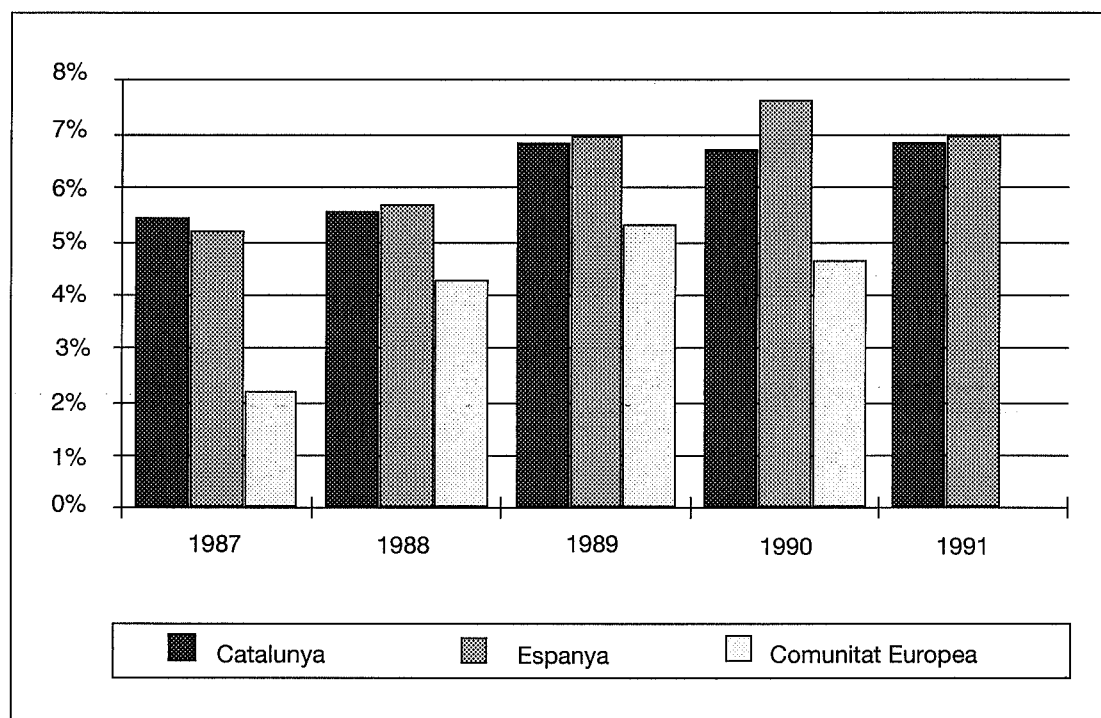
Tant per cent

9.8

Deflactor del valor afegit brut a preus de mercat.
Taxes de variació.

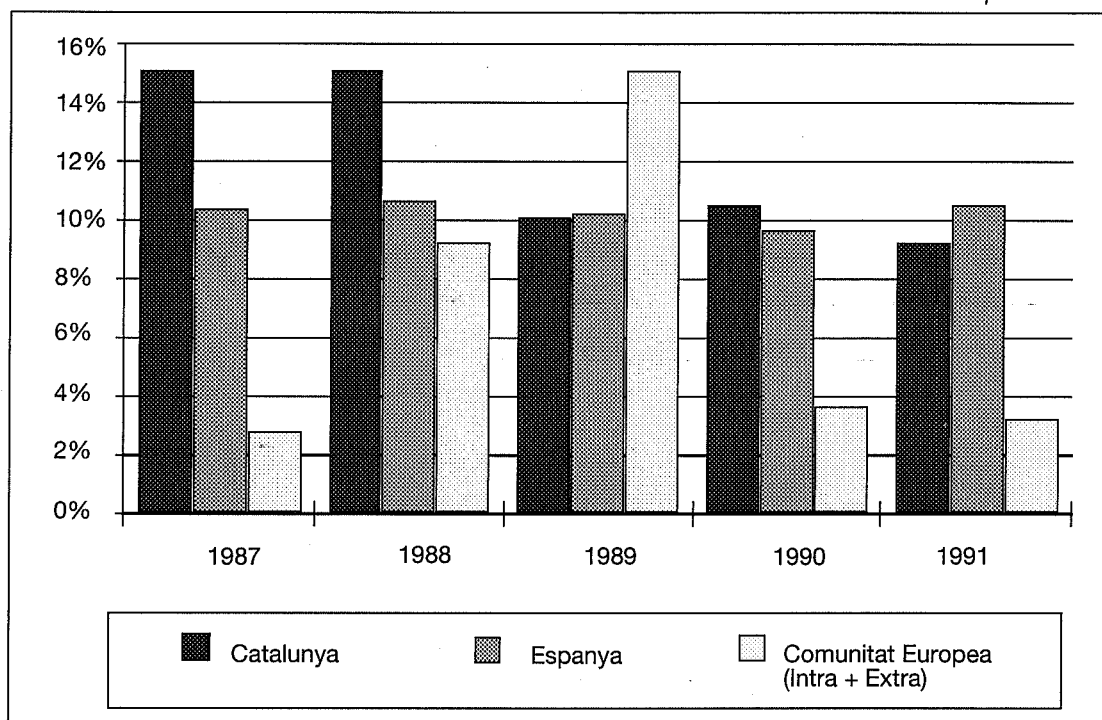
Tant per cent

9.9 Exportacions.

Taxes de variació a preus corrents.

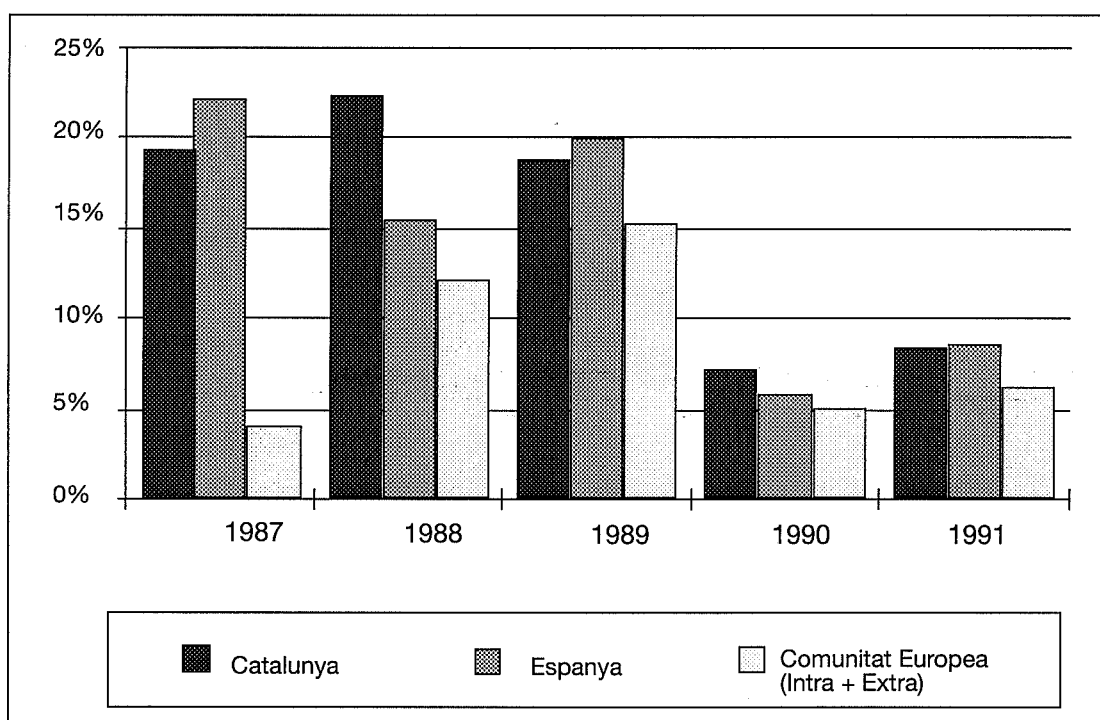
Tant per cent

9.10 Importacions.

Taxes de variació a preus corrents.

Tant per cent

Annex I. Definició de conceptes i fonts

Definició de conceptes i fonts

Aquest annex té com a objectiu l'explicació del significat de les variables econòmiques ressenyades a les taules estadístiques anteriors, les quals s'enumeren a continuació:

Valor afegit brut a preus de mercat
Remuneració d'assalariats
Renda bruta disponible de les famílies
Consum privat
Població de dret
Població activa
Població ocupada
Població assalariada
Índex de preus al consum
Deflactor del valor afegit brut pm
Deflactor del comerç amb l'estranger
Salaris per ocupat
Salaris pactats en convenis col·lectius
Comerç amb l'estranger
Estadística de la Comunitat Europea

Valor afegit brut a preus de mercat

El Sistema Europeu de Comptes Econòmics Integrats (SEC) estableix que el producte interior brut a preus de mercat (PIB pm) és la variable que millor sintetitza el resultat final de l'activitat productiva d'una economia nacional. Però quan l'objectiu és mesurar aquesta activitat en un territori integrat dins d'un Estat, i per tant sense fronteres pròpies, la versió regional del SEC utilitza com a millor variable el Valor afegit brut a preus de mercat (VAB pm). El motiu radica en què les variables que permeten calcular el PIB pm a partir del VAB pm (l'IVA que grava els productes i els impostos nets d'importació) són difícils d'assignar-se amb caràcter regional. Fins el present els instituts oficials d'estadística no han proporcionat aquesta informació regionalitzada, encara que està prevista la seva estimació futura.

El valor afegit brut a preus de mercat representa la riquesa generada durant el període considerat i s'obté com a diferència entre el valor de la producció i el valor dels consums intermedis utilitzats (matèries primeres, serveis i subministraments exteriors, etc). Es calcula a preus de mercat perquè el valor de la producció recull la incidència dels impostos lligats a la producció i de les subvencions d'explotació (si no es consideren aquests dos conceptes, la valoració és a cost de factors).

En coherència amb la metodologia que l'INE aplica a la comptabilitat nacional, la producció imputada dels serveis bancaris s'ha deduït del valor afegit del sector serveis, en comptes de distribuir-la entre tots els sectors de l'economia. La justificació metodològica de l'existència d'aquesta branca fictícia es pot trobar en l'epígraf 310 de la publicació *Sistema Europeo de Cuentas Económicas Integradas*.

El valor afegit brut pm es pot descompondre en els següents conceptes: remuneració d'assalariats (sous i salaris més cotitzacions empresarials), excedent brut d'explotació i impostos lligats a la producció nets de subvencions d'explotació.

El valor afegit brut per ocupat és una mesura de productivitat i es coneix com a productivitat aparent.

Font: Catalunya. 1986-1989. *Contabilidad regional de España*. Base 1985. INE.

Catalunya 1990-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Espanya. 1986-1991. *Evolución de las principales magnitudes macroeconómicas. Primera estimación del año 1991*. INE.

Remuneració d'assalariats

La remuneració d'assalariats comprèn tots els pagaments en diners i espècie realitzats pels ocupadors en concepte de remuneració pels treballs realitzats pels seus assalariats durant el termini considerat. Inclou per tant els sous i salaris íntegres, i també les cotitzacions socials a càrrec d'ocupadors.

Font: Catalunya. 1986-1989. *Contabilidad regional de España*. Base 1985. INE.

Catalunya. 1990-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Espanya. 1986-1991. *Evolución de las principales magnitudes macroeconómicas. Primera estimación del año 1991*. INE.

Renda bruta disponible de les famílies

El sector institucional de les famílies inclou, segons la comptabilitat nacional:

- Els individus o grups d'individus la funció principal dels quals consisteix en consumir.
- Les empreses individuals dedicades a produir béns i serveis no financers, sempre que el seu nombre d'assalariats sigui inferior a nou. En cas contrari, malgrat l'absència de personalitat jurídica diferenciada de l'empresari es considera l'empresa individual com una quasi-societat i la seva activitat s'engloba, en conseqüència, amb les societats mercantils.
- Organismes sense afany de lucre.

La renda bruta disponible de les famílies és la macromagnitud que mesura els ingressos de què disposen els residents d'un territori per a destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda no només depèn dels ingressos de les famílies directament vinculats a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva (remuneració d'assalariats, excedent brut d'explotació), sinó que també és influenciada per l'activitat de l'administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials. Es calcula com a saldo del compte de renda de les famílies, és a dir, és la diferència entre el conjunt dels seus recursos i usos. El caràcter de renda bruta s'ha d'interpretar en el sentit que no es dedueix cap consum del capital fix (l'amortització dels béns immobles propietat de les famílies, per exemple).

Els principals recursos del compte de renda de les llars són els següents: remuneració d'assalariats, rendes empresarials i de capital i prestacions socials (de jubilació, d'atur i altres). La resta de components del compte de renda de les llars són: les cotitzacions socials reals, els impostos sobre la renda i patrimoni i altres.

Els principals conceptes del compte de renda de les famílies s'expliquen a continuació:

La remuneració d'assalariats de les famílies és el conjunt de sous i salaris íntegres percebuts pels assalariats residents més les cotitzacions socials pagades pels seus ocupadors.

Les rendes empresarials i de capital inclouen l'excedent brut d'explotació de les famílies i els interessos efectius cobrats per les famílies. L'excedent brut d'explotació de les famílies és el benefici empresarial que prové de petites empreses de menys de nou assalariats els titulars de les quals són persones físiques residents. Els interessos efectius cobrats per les famílies són la remuneració global dels actius financers dels quals les famílies són titulars. Per tant, fan referència als ingressos que provenen dels comptes financers en institucions financeres, interessos de títols en renda fixa, dividendes i altres rendes equivalents.

Per prestacions socials s'entenen totes les transferències corrents proporcionades a les llars amb intervenció d'un tercer (Administració Pública, societats, institucions de crèdit, etc.) que són objecte d'assignació personal i tenen com a finalitat cobrir les càrregues que, per a les llars, es deriven de l'existència de certs riscos o necessitats sense que hi hagi una contrapartida equivalent i simultània del beneficiari.

Les principals prestacions socials són econòmiques (rendes transferides per diverses institucions, com per exemple les prestacions per jubilació, desocupació, invalidesa provisional, etc) i sanitàries (transferències pel pagament de les despeses de farmàcia). S'ha de tenir present que les despeses d'educació i sanitat no es consideren, segons el SEC, prestacions socials, atès que no són transferències monetàries sinó prestacions directes de serveis.

Les cotitzacions socials són els pagaments que fan les empreses o els propis treballadors a institucions (Seguretat Social, mutualitats) que concedeixen prestacions socials, per a garantir el dret a percebre-les. Poden ser cotitzacions socials reals i fictícies. Les primeres es paguen a institucions que concedeixen prestacions socials. En canvi les cotitzacions socials fictícies són els pagaments directes que realitzen els empresaris als seus assalariats, fora de tot circuit de cotitzacions.

Els impostos i altres components inclouen els pagaments de les famílies per impostos sobre la seva renda i patrimoni, els interessos efectius pagats per les famílies a les entitats financeres com a interessos dels seus préstecs i altres components menys significatius com les transferències netes, primes i indemnitzacions d'assegurances d'accidents, etc.

La renda bruta disponible de les famílies per càpita és una magnitud que s'utilitza com a quantificació del nivell de vida de la població d'un territori.

Font: Catalunya. 1986-1988. *Contabilidad regional de España. Base 1985*. INE.

Catalunya. 1989-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Espanya. 1986-1990. *Contabilidad nacional de España. Base 1985*. INE.

Espanya. 1991. *Evolución de las principales macromagnitudes económicas. Primera estimación del año 1991*. INE

Consum privat

És el valor que correspon a la despesa efectuada per les famílies per satisfer les seves necessitats. Es pot diferenciar entre el consum privat interior, realitzat sobre el territori econòmic per famílies residents o no residents (per tant, inclou el consum dels turistes a Catalunya) i el consum privat regional, que és el total de consum realitzat per les famílies residents tant a Catalunya com a la resta del món. En aquesta publicació s'utilitza només el concepte de consum privat regional per a Catalunya i l'anàleg, consum privat nacional, per Espanya i la Comunitat Europea.

El SEC considera diferents grups de despesa de consum de les famílies entre els quals hi destaquen aliments, begudes i tabac, vestit i calçat, lloguers, calefacció i enllumenat, etc. Cal tenir en compte que la compra d'habitatge no es considera despesa de consum, mentre que sí es consideren els pagaments en concepte de lloguers, i també els lloguers imputats (lloguer fictici que hauria de pagar el propietari pel propi habitatge de residència si fos llogater).

La taxa mitjana de consum és la part de la renda bruta disponible de les famílies que aquestes destinen al consum.

Font: Catalunya. 1986-1989. *Contabilidad Regional de España. Base 1985*. INE.

Catalunya. 1990-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Espanya. 1991. *Evolución de las principales macromagnitudes económicas. Primera estimación del año 1991*. INE

Població de dret

La població de dret recull els residents presents i absents. Els primers són els habitants que resideixen habitualment en algun municipi de Catalunya i que hi són presents en el moment censal. Els altres són els residents que n'eren circumstancialment absents.

Població activa

És el conjunt de persones que subministren mà d'obra disponible per a la producció de béns i serveis econòmics o que estan disponibles i fan gestions per a incorporar-se a aquesta producció. S'inclouen per tant, totes aquelles persones que tenen ocupació i les que no en tenen, però la cerquen activament.

Són taxes significatives relacionades amb la població activa les següents: taxa d'activitat (percentatge que representa la població activa en relació a la població més gran o igual a 16 anys), taxa d'atur (percentatge que representa la població desocupada en relació a la població activa), taxa d'ocupació (percentatge que representa la població ocupada sobre la població més gran o igual a 16 anys), i taxa de salarització (percentatge que representa la població assalariada en relació a la població ocupada).

Font: *Enquesta de població activa (EPA)*. INE.

Població ocupada

La població ocupada comprèn aquella part de la població formada per les persones de 16 o més anys que durant la setmana de referència de l'enquesta han tingut un treball per compte aliè o han exercit una activitat per compte propi. Segons la seva situació professional es poden dividir entre empresaris, membres de cooperatives, ajut familiar -persones que treballen en el negoci d'un familiar amb regularitat- i assalariats per compte aliè.

Font: *Enquesta de població activa (EPA)*. INE.

Població assalariada

La població assalariada és el conjunt d'ocupats que treballen per compte aliè i compleixen les següents categories: haver treballat al menys una hora retribuïda durant la setmana de referència de l'enquesta o haver treballat en l'ocupació actual i estar absent, però mantenint un estret vincle (p.e. malaltia, vacances, etc.).

Les modalitats de contractació del personal assalariat es poden classificar en dos grups: contractació temporal i indefinida. Contractació temporal és aquella on la fi de la relació laboral o del contracte queda determinada per condicions objectives, com l'expiració del termini, la realització d'una tasca determinada etc. Contractació indefinida és aquella en què s'ha explicitat així dins les seves condicions i també quan no existeixen criteris objectius pel cessament d'un treball o la realització d'un contracte o relació laboral.

Font: *Enquesta de població activa (EPA)*. INE.

Índex de preus al consum (IPC)

Aquest índex mesura la variació dels preus que paguen els consumidors pels diversos béns i serveis que constitueixen el seu consum, respecte a un any base en què tots els preus tenen un nivell de referència igual a 100. L'actual IPC té com a any base el 1983 i la seva estructura de consum prové de l'enquesta de pressupostos familiars de 1980/81.

L'IPC s'utilitza com a deflactor de la renda bruta disponible de les famílies, i també del consum.

Font: *Índex de preus al consum*. INE.

Deflactor del valor afegit brut pm

Els deflactors del valor afegit brut pm per sectors permeten transformar les variacions anuals d'aquesta variable de preus corrents a preus constants. D'aquesta forma fan possible avaluar l'evolució en termes reals de l'economia, sense la distorsió que suposa l'augment de preus que afecta a l'evolució expressada en pessetes corrents.

Font: Catalunya. 1986-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Espanya. 1986-1991. *Evolución de las principales magnitudes macroeconómicas. Primera estimación del año 1991*. INE.

Deflactor del comerç amb l'estranger

Els deflactors del comerç amb l'estranger permeten transformar les variacions anuals de les exportacions i importacions de preus corrents a preus constants. D'aquesta forma fan possible avaluar l'evolució en

termes reals dels fluxos comercials amb l'estranger, sense la distorsió que suposa l'augment de preus que afecta a l'evolució expressada en preus corrents.

Font: Catalunya. 1986-1991. Institut d'Estadística de Catalunya.

Espanya. 1986-1990. Departament de Duanes.

Espanya. 1991. Dirección General de Previsión y Coyuntura. Ministerio de Economía y Hacienda.

Salaris per ocupat

Són les remuneracions en metàl·lic i en espècie pagades als treballadors pel temps treballat o pel treball realitzat juntament amb la remuneració per períodes de temps no treballats, com les vacances i dies festius. Per tant, s'inclou el sou base i també la resta de complements salarials (personals, per lloc de treball, primes, pagues extraordinàries, etc.).

L'import consignat és íntegre, és a dir, previ a la deducció d'impostos i cotitzacions a la Seguretat Social a càrrec del treballador. Les dades tenen caràcter anual i s'han calculat a partir de les dades mensuals, les quals incorporen la part prorratejada de les pagues extraordinàries.

La classificació sectorial de l'enquesta de salaris comprèn la indústria, construcció i serveis. Aquest últim sector exclou la divisió 9 de la CNAE (classificació nacional d'activitats econòmiques), la qual comprèn principalment els serveis públics.

Font: *Enquesta de salaris*. INE.

Salaris pactats en convenis col·lectius

Són els increments salarials que es deriven de l'explotació dels fulls estadístics que es complimenten amb la signatura de cada conveni col·lectiu. El criteri general d'agregació és l'any d'inici dels seus efectes econòmics.

Font: Departament de Treball.

Comerç amb l'estranger

El comerç amb l'estranger comprèn les operacions d'exportació i importació de Catalunya amb l'estranger. Les exportacions es valoren a preus FOB (Free on board) i les importacions a preus CIF (Cost insurance freight). Aquesta informació es basa en les declaracions manifestades al corresponent document duaner.

La classificació utilitzada dels grups de productes segons la destinació final és fruit d'un acord que data de l'any 1983 entre l'INE, la Direcció General de Duanes, el Banc d'Espanya i el Ministeri de Comerç. La classificació resultant és congruent amb els criteris establerts pel SEC i assigna tres grans categories: béns de consum, intermedis i de capital.

La classificació per àrees geogràfiques reflecteix tres àrees de comerç: Comunitat Europea, la resta d'Europa i la resta del món.

Quant a l'estadística de comerç amb l'estranger corresponent a Catalunya s'hi ha d'incorporar dos importants aclariments, els quals afecten la comparabilitat de les dades:

1) S'inclouen, exclusivament, operacions d'importacions i exportacions de mercaderies. La resta d'operacions que integren la balança de pagaments (serveis, transferències corrents i de capital) queda exclosa d'aquesta estadística.

2) Aquesta publicació reflecteix el comerç de Catalunya amb l'estranger, però no el comerç exterior. S'entén per comerç exterior d'un territori integrat dins d'un Estat, l'agregació del seu comerç amb l'estranger i del que realitza amb la resta de l'Estat. Aquesta distinció entre comerç amb l'estranger i comerç exterior no té, obviament, sentit per a l'estadística estatal perquè ambdós conceptes són equivalents.

Les comparacions entre comerç amb l'estranger de Catalunya i comerç exterior espanyol han de tenir present aquesta diferència conceptual.

Font: Catalunya. 1986-1991. *Comerç amb l'estranger*. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. 1986-1991. *Boletín económico*. Banco de España.

Estadística de la Comunitat Europea

La informació referida a la Comunitat Europea es troba a les taules 8.1 i 8.2. Els seus continguts són equivalents a les taules catalanes (1.1 i 1.2) i espanyoles (7.1 i 7.2), a fi i efecte de facilitar la seva comparabilitat. Hi ha, però, un conjunt de variables que requereixen alguns aclariments.

Per a realitzar les comparacions de les macromagnituds de Catalunya i Espanya amb les de la Comunitat Europea s'ha utilitzat una unitat de compte homogènia: la paritat de poder de compra (PPC). Aquesta unitat és en realitat un tipus particular d'índex internacional de preus que permet reflectir les diferències de capacitat adquisitiva real de les diferents monedes, evitant l'efecte de la volatilitat dels tipus de canvi sobre les macromagnituds que són objecte de comparació.

Totes les dades de participacions i índexs en referència a la Comunitat Europea (valor afegit brut, valor afegit brut per ocupat, renda bruta disponible per càpita) han estat comparades utilitzant les macromagnituds ajustades per paritat de compra.

Les dades de comerç exterior comunitari inclouen exportacions i importacions intra i extracomunitàries. Les operacions «intra CE» són aquelles que es dirigeixen o provenen d'altres estats membres de la Comunitat. Les operacions «extra CE» són aquelles que reflecteixen únicament les operacions comercials amb tercers països.

La taxa de cobertura resulta de la consideració exclusiva de les exportacions i importacions extracomunitàries, és a dir, del conjunt d'operacions amb tercers països i per tant sense considerar els fluxos comercials interiors a la Comunitat.

Font: Eurostat.

Annex II. Notes metodològiques

En aquest annex es presenten els trets metodològics fonamentals de les estimacions elaborades per l'Institut d'Estadística de Catalunya. Pel que fa als conceptes recollits en la publicació dels quals no és font l'Institut, el lector s'haurà de remetre a les fonts originals referenciades en l'annex I.

La relació dels conceptes estimats per l'Institut és la següent:

- Valor afegit brut pm del sector agrari
- Valor afegit brut pm del sector industrial
- Valor afegit brut pm del sector de la construcció
- Valor afegit brut pm del sector dels serveis
- Remuneració d'assalariats per sectors
- Consum privat
- Renda bruta disponible de les famílies
- Població de dret
- Deflactor del valor afegit brut pm per sectors
- Deflactor del comerç amb l'estranger

Valor afegit brut pm del sector agrari

Les estimacions del sector agrari es basen en la informació que originàriament proporciona el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya. En concret es fan servir les dades de producció i valor afegit de *La renda agrària* d'aquest departament. Aquesta informació requereix alguns ajustos per donar-li coherència amb les dades de la Comptabilitat Regional.

En primer lloc, s'incorporen les dades de pesca, les quals no estan considerades en la informació originària del departament. En concret es fa servir el valor de l'import de les captures anuals per estimar el valor afegit d'aquest subsector. La transformació de captures (valor de la producció) a valor afegit es realitza a partir del coeficient que es deriva de la *Taula Input-Output de Catalunya 1987*.

En segon lloc, ha calgut realitzar un ajust per tal de transformar la producció de vi en producció de raïm i d'aquesta manera, evitar una doble comptabilització de la indústria agroalimentària. En aquest cas el coeficient s'ha calculat a partir de diverses fonts, entre les quals cal destacar l'enquesta industrial anual que proporciona informació del valor de la matèria primera de la indústria del vi i del cava. Finalment, s'ha procedit a realitzar una modificació equivalent a la indústria de l'oli.

Una vegada realitzats aquests ajustos s'aplica la dinàmica resultant a l'últim valor publicat per l'INE a la seva *Contabilidad Regional*.

Valor afegit brut pm del sector industrial

Els avanços realitzats per l'Institut d'Estadística de Catalunya s'han estimat en funció de l'ocupació, el nivell de productivitat mitjà de la indústria i un índex estimat de producció industrial. Les dades d'ocupació provenen de l'explotació realitzada a l'Institut de l'arxiu de base de l'enquesta de població activa. La productivitat ha estat estimada en funció de la seva sensibilitat a les variacions de la població ocupada. Finalment, l'índex estimat de producció industrial s'ha calculat a partir de l'evolució de l'índex industrial de l'INE a 26 sectors, reponderat en funció de l'estructura industrial catalana que es deriva de l'*Estadística i comptes del sector industrial*.

Valor afegit brut pm de la construcció

La font bàsica utilitzada en el seguiment del sector de la construcció ha estat la *Encuesta coyuntural de la industria de la construcción* del MOPT. Aquesta publicació incorpora informació sobre l'activitat del sector per comunitats autònomes des de l'any 1989 fins el 1991. Un problema d'aquesta font és que incorpora els treballs realitzats per les empreses (com a contractista principal i també com a subcontractista), però en canvi no inclou l'activitat realitzada pels autònoms. Aquesta activitat representa una part petita del conjunt del sector en termes de valor afegit però cal considerar-la perquè esdevé un percentatge significatiu de l'ocupació. Per realitzar les estimacions s'ha utilitzat l'enquesta de població activa en termes de personal ocupat i una hipòtesi de productivitats entre empreses i autònoms que es troba a la publicació anual del MOPT *Estadística de la estructura de la construcción*.

El valor dels treballs d'empreses i autònoms calculat a partir d'aquest procediment s'utilitza per a distribuir el valor afegit de la Comptabilitat d'Espanya que correspon a Catalunya. La utilització d'aquest criteri es fonamenta en la pròpia metodologia de la *Contabilidad Regional* de l'INE.

Valor afegit brut pm del sector serveis

Els avanços realitzats per l'Institut d'Estadística de Catalunya s'han estimat en funció de l'evolució de l'ocupació i el nivell de productivitat dels serveis. Les dades d'ocupació provenen de l'explotació realitzada per l'Institut de l'arxiu de base de l'enquesta de població activa. La productivitat ha estat estimada en funció de la seva sensibilitat a les variacions de la població ocupada.

Remuneració d'assalariats per sectors

Els avanços de l'Institut d'Estadística de Catalunya s'han elaborat combinant dos tipus de fonts estadístiques. Per a l'ocupació assalariada per sectors s'han utilitzat estimacions pròpies en base a l'enquesta de població activa. La determinació de les fonts per conèixer l'increment anual en la remuneració d'assalariats s'ha basat en l'avaluació dels resultats entre les diferents estadístiques alternatives: estadística de convenis col·lectius i enquesta de salaris.

La remuneració d'assalariats del sector agrari ha estat estimada a partir de l'estadística de convenis col·lectius. La utilització d'aquesta font era obligada ja que l'enquesta de salaris no abarca el sector agrícola. Pel sector industrial i els serveis l'estimació s'ha realitzat incorporant la informació de la *Encuesta de salarios* de l'INE. Finalment el sector de la construcció s'ha estimat en funció de l'evolució dels convenis col·lectius.

Consum privat

L'obtenció del consum privat regional es basa en l'afinitat que presenta la dinàmica d'aquesta variable amb l'evolució de la renda bruta disponible de les famílies. Un cop contrastada l'elevada concordança que existeix entre aquests s'ha procedit a la seva estimació.

Per obtenir les taxes de creixement a preus constants s'ha deflactat el consum regional amb l'índex general de l'IPC i el consum alimentari i no alimentari amb els seus índexs específics.

Renda bruta disponible de les famílies

L'estimació d'aquesta variable es realitza estructuradament a partir dels conceptes més importants del compte de renda de les llars, segons la metodologia establerta al SEC. Els conceptes de recursos d'aquest compte que s'estimen individualment són: remuneració d'assalariats, excedent d'explotació, prestacions socials (per jubilació, desocupació i altres) i interessos efectius cobrats per les famílies. Els conceptes d'usos estimats individualment són: impostos corrents de renda i patrimoni, cotitzacions socials reals i interessos efectius pagats per les famílies.

L'estimació de la renda disponible s'ha realitzat a partir del saldo que presenten els principals recursos i usos estimats individualment. D'aquesta manera, és la dinàmica del saldo entre ingressos i aplicacions del compte de renda de les llars la que determina l'evolució de la renda disponible. Aquest procediment

queda avalat a partir de la constatació de la concordança existent entre l'evolució d'aquest saldo i la renda disponible en el temps.

Pel que fa a la remuneració d'assalariats l'estimació recupera la remuneració d'assalariats interior i la transforma en remuneració d'assalariats dels residents a partir de la relació d'estabilitat que històricament han registrat ambdues variables.

L'excedent brut d'explotació de les famílies té un tractament equivalent a l'utilitzat per l'estimació de la remuneració d'assalariats. La primera estimació de l'Institut d'Estadística de Catalunya es construeix a partir de l'estreta relació entre l'evolució d'aquesta variable i la del excedent brut d'explotació del conjunt de sectors institucionals. Els resultats s'han contrastat amb l'evolució dels rendiments declarats com a activitats empresarials de l'IRPF.

Les prestacions socials s'han estimat a partir de la identificació dels principals agents que les concedeixen, els quals s'enumeren a continuació. La Seguretat Social és la institució més significativa, ja que inclou les prestacions econòmiques més rellevants (pensions de jubilació, assistencials, invalidesa provisional, incapacitat laboral transitòria, etc.) i també les prestacions sanitàries (despesa farmacèutica). Aquesta informació prové de l'*Anuario de Estadísticas Laborales* del Ministeri de Treball i del pressupost liquidat de l'Institut Català de la Salut. S'han incorporat també les prestacions per desocupació gestionades per l'INEM, mitjançant la informació directa d'aquest organisme i també les d'altres administracions de la Seguretat Social com les mutualitats de funcionaris (MUFACE, ISFAS, MUNPAL) que atorguen diverses prestacions sanitàries i econòmiques als seus associats. L'estimació d'aquestes prestacions per residents a Catalunya s'ha regionalitzat a partir d'informació incorporada a les seves respectives memòries. Finalment s'han incorporat també els imports dels pagaments d'indemnitzacions per acomiadaments a treballadors i les prestacions pagades pel Fons de Garantia Salarial, segons les dades publicades al referit *Anuario de Estadísticas Laborales*.

Les prestacions esmentades representen a l'entorn del 90% de les prestacions totals. L'estimació de la resta s'ha realitzat incorporant la hipòtesi de manteniment de la seva ponderació respecte al conjunt total de prestacions.

Els interessos efectius cobrats per les famílies han estat estimats en funció de la concordança entre els saldos d'actius financers de les famílies segons el Banc d'España, els interessos efectius, dividends i altres rendes distribuïdes per les societats estimades per la Comptabilitat nacional i l'estabilitat que aquesta variable representa a Catalunya respecte al total estatal.

Els pagaments obligatoris recaptats sobre la renda i el patrimoni de les famílies són la principal detracció de la seva renda i s'estimen a partir de l'agregació de la recaptació d'aquests impostos: IRPF, patrimoni i impost sobre béns immobles (antiga contribució rústica i urbana).

Les dades de l'IRPF s'han obtingut a partir d'informació de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària proporcionada per mitjà de la Direcció General de Programació Econòmica. Les dades de recaptació de l'impost sobre el patrimoni són les publicades per la Direcció General de Tributs del Departament d'Economia i Finances. Finalment, les dades sobre contribució urbana i rural s'han estimat a partir de la informació de recaptació cadastral del Centro de Gestión Catastral y Cooperación Tributaria del Ministeri d'Economia i Hisenda.

L'estimació de les cotitzacions socials reals no es basa en les dades de recaptació territorial, perquè hi han empreses que poden centralitzar el seu pagament en la província de la seu social amb independència, per tant, de la localització de l'activitat productiva. Per evitar aquest efecte la distribució regional es determina a partir del nombre de treballadors en alta per província de cada un dels règims de cotització en què aquest efecte territorial és rellevant (actualment, només el règim general, però fins l'any 1987 també s'aplicava al règim ferroviari). La resta de règims tenen una assignació territorial directa. L'estimació de les cotitzacions socials de les mutualitats de funcionaris ha requerit una metodologia equivalent.

Els interessos efectius pagats per les famílies han estat estimats en funció dels préstecs vius de les famílies en entitats creditícies, els tipus d'interès mitjans de mercat i l'estabilitat que aquesta variable representa a Catalunya respecte al total estatal.

Població de dret

Les xifres de població que es presenten en aquesta publicació són estimacions basades en els recomptes del Padró municipal d'habitants de 1986, el Cens de població de 1991 i el moviment natural i migratori entre el 1986 i el 1991.

Per a l'estimació de les poblacions intercensals a 1 de juliol dels anys 1986-1990, s'ha seguit el mètode dels components. La diferència («error de tancament») entre la població estimada a 1 de març de 1991, i la població que resulta del recompte censal a la mateixa data, s'ha distribuït linealment entre cadascuna de les poblacions estimades en el període. Per al càlcul de la població postcensal de l'1 de juliol de 1991 s'ha utilitzat també el mètode dels components (moviment natural més saldo migratori entre març i juny) i s'hi ha incorporat les omissions registrades en el transcurs de l'any 1991 referides a la població censal de l'1 de març.

Deflactor del valor afegit brut pm per sectors

En el sector agrari s'ha utilitzat el deflactor del Departament d'Agricultura.

El deflactor industrial ha estat construït segons una doble metodologia. En els anys de referència en què s'ha disposat de deflactors del VAB pm industrial espanyol amb un nivell de desagregació important (22 branques d'activitat), el deflactor de la indústria catalana s'ha calculat ponderant aquests deflactors en funció del pes de cada una de les branques corresponents segons els resultats de l'*Estadística i comptes dels sector industrial*.

Pel que fa als anys pels quals no s'ha disposat d'una sèrie de deflactors prou desagregada, la metodologia de construcció del deflactor ha partit de la constatació de la concordança de les trajectòries en el temps de l'IPRI espanyol i del deflactor de la indústria de la *Contabilidad Nacional de España. Serie enlazada 1964-1991* de l'INE. Aquesta concordança ha fet possible l'estimació d'un deflactor per a la indústria catalana a partir de la construcció d'un IPRI de Catalunya, adaptat a l'estructura industrial de Catalunya (preus de l'IPRI de l'INE i divuit ponderacions derivades de l'*Estadística i comptes del sector industrial*).

El deflactor del sector de la construcció s'ha extret de l'índex de preus de la construcció de l'*Informe económico de la construcción de Catalunya*, editat per la Cambra oficial de contractistes d'obres de Catalunya, atès que l'abast de la seva informació estadística de base permet mesurar l'efecte diferencial dels preus d'aquest sector a Catalunya.

El deflactor del sector serveis ha estat estimat a partir del component no alimentari de l'índex de preus al consum per a Catalunya. Aquest indicador presenta un elevat grau de concordança en la seva trajectòria amb el deflactor dels serveis de la Comptabilitat espanyola i, per tant, s'ha incorporat aquesta hipòtesi per a l'estimació del corresponent deflactor català.

Deflactor del comerç amb l'estranger

El deflactor del comerç amb l'estranger s'ha obtingut a partir de l'evolució dels índexs de valors unitaris de comerç exterior que publica el Departament de Duanes ponderats per l'estructura catalana dels Grups d'Utilització de la TARIC a un nivell de desagregació que comprèn 18 grups. Per a l'any 1991 se segueix la mateixa metodologia però amb un grau de desagregació per grups de productes menor i utilitzant els índexs publicats per la Direcció General de Previsió i Conjuntura del Ministeri d'Economia i Hisenda, basats en informació del propi Departament de Duanes. Cal advertir que aquestes estimacions de l'Institut són provisionals i properament es disposarà d'uns deflactors definitius elaborats per la Direcció General de Programació Econòmica del Departament d'Economia i Finances.

